

Naivečji slovenski dnevnik
v 7 zvezkih državah

Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CORTLANDT 2876
NO. 242. — ŠTEV. 242.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879.
NEW YORK, FRIDAY, OCTOBER 15, 1926. — PETEK, 15. OKTOBRA 1926.

TELEFON: CORTLANDT 2876
VOLUME XXXIV. — LETNIK XXXIV

KONVENCIJA AMERIŠKE DELAVSKE FEDERACIJE

Ameriška Delavska Federacija je podprla governerja Smitha v novi resoluciji. — Podpredsednik Woll je slavil njegov rekord. — Oster napad na kompanijske unije. — Delegatje so dali odboru polnomoč, da stvari velik sklad za boj proti "prisilnemu združenju".

DETROIT, Mich., 14. oktobra. — Voditelji konvencije Ameriške Delavske Federacije so bili včeraj ogorčeni, ko so izvedli, da so v nekaterih krogih napačno razlagali poročila konvencije glede kandidature governerja Smitha kot demokracijskega nominiranja za predsednika leta 1928.

Podpredsednik Matthew Woll je proti zaključku včerajšnje seje v imenu resolucijskega komiteja pojasnil podrobnosti glede svojega poročila, sprejetega v torek.

Woll je rekel, da so nekateri listi vztrajali pri trditvi, da je konvencija negativno sprejela aspiracije governerja Smitha glede predsedniške kandidature.

— To je odločno neresnično, — je izjavil Woll. — Delavstvu dobro znano dejstvo je, da je governer Smith tekom vse svoje politične aktivnosti aktivno podpiral protektivne odredbe za delavce. To je prav posebno resnično glede amendentov k delavski in kompenzacijski postavi države New York.

— Kot governer države New York je ponovno imenoval v urade moške, priporočene od delavcev. V svoji sedanjosti kandidaturi za zopetno izvolitev je bil deležen podpore newyorške državne delavske federacije ter delavstva v splošnem, organiziranega in neorganiziranega.

Konvencija je koncentrirala včeraj svoj ogenj na kompanijske unije, načrte glede zastopstva delavcev in open shope. Napadla je tudi izdajanje injunkcij v delavskih sporih ter priporočila gibanje za delavsko zavarovanje.

Na posebnem sestanku mednarodnih unijskih uradnikov, katerega je sklical predsednik Wm. Green, so pripravili načrt za splošen poziv v prilog tekstilnih stavkarjev v Passaicu in stavkajočih krojačev v New Yorku.

Kompanijske unije in open shopi so bili predmet napadov. Resolucijski komitej je ugodno poročal o načrtu, da se dovoli izvrševalnemu svetu zbiranje skladov za proučevanje open shopov ter kompanijskih unijskih. Komitej pa ni bil zadovoljen s to akcijo ter izjavil, da so kompanijske unije in slične naprave le tenko prikriti oblike prisilnega združevanja.

Ugotovilo dostavlja: — Namen, da se študira te varljive organizacije ter združi naše gibanje v velik napor, da se jih izloči ter stavi na njih mesto proste zveze delavcev pod strokovno unijskih banderom, smo prav pri srčno odobrili. Dostavili bi le radi, da naj se preišče tudi zasužnjujočo napravo, lažnjivo imenovano open shop. S tem dodatkom odobravamo vsako podrobno resolucijo kot je bila predložena.

V drugem poročilu, ki je posvečeno le kompanijskim unijam, je izjavil resolucijski komitej, da kompanijske unije ogrožajo strokovno unijsko gibanje, katero je treba premagati, ker zanikujejo uslužbencem pravico kolektivnega postopanja in pravico, da jih zastopajo možje njih lastne izbire.

— Od delodajalcev kontrolirane unije so prisilne, — se je glasilo. — Prisilno sodelovanje je pa nesmisel.

Francija naj se uda.

KANSAS CITY, Mo., 12. oktobra. — Amerika ne bo še nadalje zadrževala Evrope finančnih kreditov, kakorhitro se bo spravilo njena državna gospodinjstva v red, — je izjavil včeraj pomolni zakladniški tajnik Winston v imenu vlade v nekem govoru, katerega je imel v tujaknjem Bankers Club. Dotične dežele morajo najprvo izvesti stabilizacijo, je določena.

izjavil govornik, ki je dal tudi izraza nazorom, da bo stala Evropa kmalu zopet trdno na nogah.

Vsaka stabilizacija pa ima za predpogoji fundiranje inozemskih dolgov. Bilanciranje proračunov ter ugotovljenje trajne denarne vrednosti nima nobene vrednosti, je izjavil govornik s posebnim ozrom na Francijo. Obstajati mora jamstva, da bo ustrajala denarna vrednost, kakorhitro bo enkrat

Benito Mussolini je zopet zbolel.

Mussolini je poklical v Rim nemškega kirurga. Dr. Sauerbruch je odpotoval na posvetovanje glede operacije.

ZENEVA, Švica, 14. oktobra. — Soglasno z nekim sporočilom iz nemškega vira, je bil poklican dr. Sauerbruch iz Monakova brzojavno v Rim zastran operacije Mussolinija.

Dr. Sauerbruch je dobil tri tedne trajajoč dopust z monakovskega vseučilišča, kjer je načelnik kirurške klinike ter je odpotoval v Rim, da se posvetuje z drugimi zdravniškimi izvedenci glede operacije.

LONDON, Anglija, 14. oktobra. Skrivnost Mussolinijevega zdravlja ter poklicanje specialista iz Nemčije smatra Daily Express za najbolj važno novico dneva. List poudarja, da je težko ugotoviti resnično zdravstveno stanje diktatorja.

List omenja tudi pogovor posebnega poročevalca, ki ga je imel februarja meseca z Mussolinijem. Poročevalec je rekel takrat, da je bil diktator suh in da so njegove poteze kazale bolezen. Glasilo se je, da se bliža operacija na želodcu in da je bil Mussolini prisiljen strogo se držati diete, obstoječe iz mleka in juhe, o kateri so izjavili prijatelji, "da ni hrana za moža take mrzlične mentalnosti kot je lastna diktatorju.

Dr. Sauerbruch, ki je bil pozvan v Rim, je odlični bavarski kirurg. Glasi se, da je zdravil Trockega leta 1923 radi slične bolezni.

Meditem pa ne kaže, da bi bil Mussolini v neposredni nevarnosti. Včeraj je obiskal svojo domačo vas Predappio ter se priuril kmetom na poljih.

Ko je okopal, je pripomnil: — Čeprav je to delo težko, je vedno srečnejše kot voditi vlado.

Banditi napadli poštni avtomobil.

V Elizabeth, N. J. so napadli štirje banditi pošt-ni voz. — Ubili so voznika ter ranili dva nadaljna.

ELIZABETH, N. J., 14. oktobra. — S kratkimi puškami oboroženi banditi so napadli danes zjutraj na Elizabeth Ave. in šesti cest, sredi trgovskega okraja, od policistov zastražen poštni tovorni avtomobil, ustrelili enega moža ter ranili dva.

ELIZABETH, N. J., 14. oktobra. — Šofer poštne avtomobila je bil danes zjutraj ustreljen tekom roparskega napada. Štirje možje, sedeči v Cadillac avtomobilu, so napadli poštni voz.

V Alexian Brothers bolnici so izjavili, da je bil šofer takoj mrtev. Kroga mu je šla skozi glavo. Motorni policist, Jakob Christman, je dobil strel skozi desno nogo. Nobene nevarnosti ni za njegovo življenje. Patrick Quinn je bil ustreljen skozi desno roko. Tu di njegova poškodba ni resna.

Mrtvi je John Enz, v Elizabethu živeči poštni uradnik, ki je vozil poštni avtomobil. Motorni policist Christman je bil vržen s svojega kolesa, ko je slednje kolidiralo z avtomobilom banditov. Dobil je strel, ko je ležal na tleh. Nekako deset ali več banditov je pobegnilo.

Najnovejše zahteve angleških delavcev.

"Nacionalizirajte zemljo," zahteva angleško delavstvo. — MacDonal je naslikal na konferenci unij turobno sliko propadanja poljedelstva.

LONDON, Anglija, 14. oktobra. Mrko sliko propadanja angleškega poljedelstva je naslikal prejšnji ministrski predsednik Ramsay MacDonald, ko je zagovarjal nacionalizacijo zemljišč na včerajšnji seji konference delavske stranke v Margate.

Priključno za pripombe MacDonald je nudi predlog, da naj sprejme delavska stranka kot celoto poročilo glede poljedelske politike, katero so sprejeli generalni svet strokovno unijskega kongresa, narodni izvrševalni komitej delavske stranke ter izvrševalni komitej parlamentarne delavske stranke.

Po završeni razpravi je bilo poročilo sprejeto.

MacDonald je rekel, da je naprilo na delavsko stranko velik vtis dejstvo, da se zanemarljivo obdelovanje zemlje in da se manjša poljedelsko prebivalstvo glede števil, življenske sile in močatosti.

— Mi hočemo ohraniti mlado prebivalstvo vasi ter vzdržati v stanju sijajne uspešnosti poljedelstva in kmečko prebivalstvo. — je nadaljeval. — Medse so nizke in skupni dobiček na narodnem bogastvu iz zemlje je smešno majhen v primeri z možnostmi. Vzrok tega je slabo farmerstvo, zanemarjanje opreme, nizko investiranje kapitala ter pomanjkanje koncentrirane inteligence glede problema poljedelskega proizvodnje.

— Prvi predlog je, da mora narod lastovati svojo zemljo ter uveljaviti standarde za obdelovanje zemlje ter za življenje na njej. Da se doseže to, uveljavlja poročilo povsem definitivno temeljni predlog in princip nacionalizacije zemljišč. Obdelovanje zemlje mora biti tudi podrejeno standardom kontrole.

Med glavnimi točkami poročila so določbe za varnost posesti in popolno reorganizacijo poljedelskega sveta. Uveljaviti je tudi treba uspešen mezdni svet, ki bo imel primerne mezde, s katerimi bi mogoče živeti.

Mr. Buxton, član parlamenta ter prejšnji poljedelski minister v delavski vladi, je podprl predlog MacDonald, ter izjavil, da je problem neobdelanih zemljišč tragedija, ki pomenja izgubo najmanj stotih milijonov funtov na leto. To svoto, je rekel, bi lahko dodali narodnemu bogastvu s pomočjo uspešne poljedelske organizacije dobrega sistema obdelovanja ter brez umetnega podpiranja poljedelstva.

Romunska kraljica od- potovala.

PARIZ, Francija, 12. oktobra. Romunska kraljica Marija je bila deležna danes poslovnega pozdrava svojega najstarejšega sina Karola, prejšnjega prestolonaslednika, ki je odpotovala ob enajstih s St. Nazaire postaje v Cherbourg, kjer se bo vkrcala na parnik Leviathan, ki jo bo privedel v Združene države.

Velika ljudska množica se je zbrala na kolodvoru, da prisostvuje odpotovanju kraljice. Navzoč je bil tudi polkovnik Bentley Mott, vojaški atašej ameriškega poslaštva.

Slovo med kraljico in njenim sinom je bilo zelo prisrčno.

Aretacija nadškofa Vera.

Nadškof Vera iz Pueble je bil aretiran ter se nahaja v ječi glavnega mesta. — Obdolžitev proti njemu ni znana. — Prijeli so tudi deset duhovnikov. — Dolže jih zarote proti vladi.

MEXICO CITY, Mehika, 14. oktobra. — Nadškof Pedro Vera iz mesta Puebla, deset duhovnikov in nekako 25 lajkov je bilo aretiranih v Mehiki tekom zadnjih par dni. Nadškofa so aretirali v Puebli vojniki, soglasno z listom Imparcial, ki ugotavlja, da so ga prevedli v glavno mesto na temelju nepoznatih obdolžb in da je sedaj nastanjen v vojaški ječi.

Deset duhovnikov so aretirali v mestu Chilapa v državi Guerrero na povelje poveljnika zvezne posadke. Prevedli so jih z vlakom semkaj ter jih odgnali po cestah v policijski glavni stan.

Te duhovnike dolže zarote proti vladi Callesa.

Ko so korakali jetniki po stranskih ulicah z železniške postaje v policijski glavni stan, se je zbrala velika ljudska množica, ki je pretila z napadom. Policija pa je posvarila množico, da bo prisiljena streljati, če bi vprisrili napad.

Še več ur potem, ko so bili duhovniki nastanjeni v policijskem glavnem stanu, so polnile ljudske množice ceste pred poslopjem ter se preteče obnašale.

Dvajset žensk in deklic so aretirali včeraj zvečer v cerkvi Matere Božje Guadelupske, ker so delile pamflete, ter zagovarjale nadaljevanje bojkota. Bil na so oborožene, potem ko so plačale majhne globe.

Izvršenih je bilo še več nadaljnjih aretacij.

Narod osemdesetletnih.

BUFFALO, N. Y., 14. oktobra. Profesor Fisher je izjavil v nekem predavanju, da stavi deset dolarjev proti enemu, da bomo postali do konca stoletja narod osemdesetletnih, vsled napredka sanitacije.

Legija pojde v Pariz.

PHILADELPHIA, Pa., 14. okt. Ameriška legija bo imela svoje prihodnje letno zborovanje leta 1927 v Parizu.

Los Angeles bo odpulpa.

LAKEHURST, N. J., 14. oktobra. — Če bodo vremenske razmere ugodne, bo odpulpa danes proti Detroitu zračna križarka Los Angeles, kot je izjavil poveljnik zračne ladje, Rosenthal.

HERRIOT JE ODPSTOPIL KOT NAČELNIK STRANKE

Herriot je odstopil kot načelnik radikalne stranke. Louis Malvy, prejšnji minister za notranje zadeve, bo najbrž izbran na njegovo mesto. — Konferenca stranke.

PARIZ, Francija, 14. oktobra. — Louis Malvy, ki je bil radi svoje nežne politike kot francoski minister za notranje zadeve tekom vojne stavljen pred sodišče ter izgnan, bo najbrž izvoljen predsednikom velike francoske radikalno socialistične stranke na letnem kongresu, ki se bo pričel danes v Bordeaux.

Stopil bo na mesto Edvarda Herriota, ki je resigniral z mesta, katero je zavzemal tri leta. Na ta način bo postal voditelj stranke, ki je po številu še vedno najmočnejša posamezna skupina v poslanski zbornici ter najmočnejša politična stranka v deželi.

Prav posebno južna in zapadna Francija sta za zavarovanje osebnih svobode in neodvisnosti in za republikansko enakost. Za te stvari pa se je vedno zavzemala radikalna socialistična stranka.

Pod vodstvom Herriota in proti nacionalistov po-vojne baže so se radikali pred dvema letoma združili s socialisti, ne le v namenu, da porazijo nacionaliste pri volitvah, temveč tudi glede politike. To je bil pričetek številnih nesreč, kojih ena se je pripetila zadnjega oktobra, ko je sprejel radikalni kongres finančni program, ki je bil tako tesno spojen s socialistično politiko glede davka na kapital, da je bil prisiljen Joseph Caillaux izstopiti iz vlade.

Caillaux, ki je bil nekoč sam predsednik radikalne stranke, je zadovoljen, ker so vsi načrti njegovih nasprotnikov sedaj poraženi in ker možje kot sta Herriot in Painleve branijo svojo sedanjo zvezo s Poincarejem in Marinom.

Herriot je bil v toliki meri odgovoren za zavrnitev Caillauxa v preteklem letu, da ni mogel ostati na čelu stranke. Njegovi stiki z Blumom in socialisti so bili preveč tesni, ter je jasno, da mora priti v Bordeaux do definitivnega razkola v kartelu. Radikali morajo pojasniti stvoje stališče glede davka na kapital, tudi če bi pomenjalo to strmoglavljenje lanskega sklepa. Pokazati morajo deželi, da je stari, radikalni in neodvisni duh še vedno korenika stranke in da so se dali le začasno premotiti od zgovornosti Bluma, misleč, da bodo vse finančne težkoče dežele rešene potom sprejema davka na kapital.

Tekom preteklega leta je bila stranka močno razdvojena med dve tendenci, kojih ena je bil socializem, druga pa stari, proti-revolucionarni liberalizem. Ta razkol je treba zakrpati v Bordeaux, če hoče stranka ohraniti svojo parlamentarno moč ter svoje pristaše. Za to nalogo je bil izbran M. Malvy. On je mož miru in kompromisa. To so mu v glavnem očitali pristaši Clemenceauja glede njegovega nastopa v vojnih zadevah. V politiki mirovnih časov mu bodo te lastnosti dosti pomagale.

Rojaki, naročajte se na "Glas Naroda", največji slovenski dnevnik v Združenih državah.

Seznam.

To je seznam, ki pokaže, koliko ameriškega ali kanadskega denarja nam je treba poslati, da poskrbimo v stari domovini izplačilo označenega zneska, bodisi v dinarjih ali lirah. Podatki so veljavni do preklica, ki se po potrebi objavi na tem mestu.

Ne dvomimo, da Vam bo ta ponudba ugajala, posebno še, ako boste vpoštevali svojo korist in našo zanesljivo ter točno postrežbo.

Dinarji		Lire	
Din.	500	\$ 9.45	Lir 100 \$ 4.65
Din.	1,000	\$ 18.60	Lir 200 \$ 9.00
Din.	2,500	\$ 46.25	Lir 300 \$ 13.20
Din.	5,000	\$ 92.00	Lir 500 \$ 21.50
Din.	10,000	\$ 183.00	Lir 1000 \$ 42.00

Za pošiljavo, ki presega 100 Dinarjev ali pa 2500 Lire dovoljujemo poseben znesku primeren popust.

Nakazila po hrbojavnem planu izvršujemo v najkrajšem času ter računamo za stroške \$1.—

FRANK SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt Street Phone: CORTLANDT 4687 New York, N. Y.

Posebni podatki.

Prislojblina za izplačila ameriških dolarjev v Jugoslaviji in Italiji znaša kakor sledi: za \$25. ali manj znesek 75 centov; od \$25. naprej do \$500. po 3 cente od vsakega dolara. Za večje svote po posebnem dogovoru.

GLAS NARODA

(SLOVENE DAILY)

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakser, president. Louis Benedik, treasurer.
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
82 Cortlandt St., Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
"Voice of the People"

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Na celo leto volja list sa Ameriko	Za New York sa celo leto	\$7.00
in Kanado	Za pol leta	\$3.50
Za pol leta	Za inozemstvo sa celo leto	\$7.00
Za četrt leta	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00.

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" ishajja vsaki dan izveniš nedelj in praznikov.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovoli pošiljati po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče naznani, da hitreje najdemo naslovnik.

"GLAS NARODA", 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2876.

V ZNAMENJU PRAZNOVERJA

Italijanski narod je jako praznoveren. Povprečni Italijan dosti bolj veruje v copernijo kot pa v božjo besedo. Človeka s takozvanim "hudim pogledom" se Italijan bolj boji kot pekla in vraga.

To slabost je izrabil Mussolini v svoj prid.

Po svojih agentih je dal razglasiti, da je neranljiv, da se ga ne prime nobena krogla in da strup ne povzroči nobene škode njegovemu telesu.

Ljudje verujejo v to njegovo nadnaravnost, posebno se zastrantega, ker je pri teh atentatih srečno ušel smrti.

Zdi se, da se je celo Mussolini sam začel uverjati o svoji neranljivosti. Telesno stražo je zmanjšal. Po mestu hodi včasih brez vsakega spremstva.

Da je precej praznoveren, kaže tudi ugotovljeno dejstvo, da se ob gotovih dneh namenoma noče lotiti nobene ga dela ter da smatra gotove dni za srečne in nesrečne.

Časopisje je tudi iznašlo, da mu je pred več leti neka eiganka prerokovala, da bo nekoč silen in vpliven možak ter da vse počne v soglasju s tem prerokovanjem.

Marsikaj se je že zgodilo v Italiji, posebno zadnja leta, odkar ji Mussolini kraljuje. Marsikaj neverjetnega.

Vsled tega se ne bomo čisto nič čudili, če bomo nekega lepega dne slišali, da je imenoval Mussolini za svojega notranjega ministra staro eiganko, ki mu bo iz kofetovega zoca prerokovala, kaj naj ukrene, da bo dobro zanj in za Italijo.

TEKMOVANJE NA VSEH POLJIH

Tekmovanje med ameriškim državi je velik prispevek k splošnemu uspehu in civilizaciji.

V vseh ozirih države tekmujejo med seboj.

V državi North Carolini so pred kratkim linčali tri zamorce.

Država Tennessee ni hotela zaostajati.

Par dni pozneje so v Tennessee linčali štiri.

DAUGHERTYJEV SLUČAJ

Te dni se je moral zagovarjati pred sodiščem bivši ameriški generalni državni pravdnik Daugherty.

Obtožen je bil graftanja v velikem obsegu. Šlo je za sto in stotisočake.

Njegova krivda je bila jasno dokazana.

Vseh dvanajst porotnikov je bilo prepričanih, da je Daugherty res sprejemal graft. Kajti dokazi so bili tako očitni, da bi jih človek lahko z roko otipal.

Kljub temu se pa glede njegove krivde niso mogli zediniti.

Sodnik je poroto razpustil, Daugherty je pa vzel klobuk in odšel v zlato prostost.

V Ameriki kot tudi v Angliji je še zastarel porotniški sistem. Večina ne odločuje, pač pa celota.

V Daughertyjevem slučaju je bilo deset porotnikov prepričanih o Daughertyjevi krivdi. Dva pa nikakor ni sta mogla pojmiti, kako bi se mogel najvišji justični uradnik v deželi ponižati na stališče navadnega grafterja.

Deset porotnikov je izreklo na Daughertyjem moralno obsodbo.

Moralna obsodba pa zaenkrat še ni postavno veljavna.

Rojaki, naročite se na "Glas Naroda", največji slovenski dnevnik v Združenih državah.

Če ste se naveličali navadnih...

TEKOM enega desetletja se marsikatera cigareta povzpne do viška in pade v pozabljenje.

To je zgodovina navadne cigarete...

Toda Helmar ni doživela nobenega rojstnega dne, da ne bi praznovala sprejema nadaljnjih množic v njene legije prijateljev.

Seznani se s

HELMAR

Kraljico izrednih cigaret.

Dopisi.

Nashwan, Minn.

Pošljam vam 3 dolarje za pol leta ter se vam zahvalim za redno pošiljanje lista.

Gas Naroda se mi izmed vseh listov najbolj dopade, ker prinaša poleg dopisov in novic iz starega kraja tako zanimive romane in povesti, da ga vsak dan težko pričakujem. V četrtek, ko ga ne dobim, mi kar nekaj manjka. Prosveta pa leži na mizi in se še ne zmeni nihče zanj, ker je sama politika v nji.

Drugi krat se še kaj oglašim. Iskren pozdrav vsem čitateljem in čitateljicam Glas Naroda.

M. Vajdetič, ml.

Mary Kuustal.

Timmins, Ont.

Že je skoro 6 mesecev, odkar sem se naselil v Timminsu. Prišel sem namreč iz province Saskatchewan. Skoraj en mesec sem čakal tu na delo. Po velikem trudu sem ga vendar dobil v zlatem rudniku, tako zvanem "Hollinger Consolidated Gold Mine Co. Ltd."

Plače so tu različne, namreč navadnim delavcem plača po \$4.25 za 8-urno delo, masinistom po \$4.80 ter blastmanom \$5.50. Nekateri, ki delajo na kontrakt, zaslužijo celo od \$8 do \$10.

Veliko Slovencev se je preselilo v Timmins, še več pa Hrvatov. V malem trgu, pet minut od tukaj je okoli 40-50 hrvaških družin. Zaposleni so vsi v zlatih rudnikih, katerih je tukaj veliko. Največji rudnik je "Hollinger", nadalje "Machintire", "Vipon Mine" ter več drugih v okrožju 7 milj.

Hollinger Mine se vidi zvečer od daleč, tako kakor malo mestec vse razsvetljeno. Na tisoče električnih žarnic se svetijo. Rudnik ima 23 šaftov ter je v njem zaposlenih okoli 3500 ljudi.

Rovi so zelo moderni. Glavne linije gredo popolnoma ravno kakor mestna ulica. Povsod svetijo luči in vozi električna železnica. Ob straneh so hodniki. Rovi izgledajo kot pravi tuneli, so kakor obzidani. V rudniku ni niti najmanjše razpoke, tudi zemlje ne moreš najti, da bi se je samo nagledal, sama živa skala vsepovsod.

Oni, ki dela v premogokopu ali železnem rudniku, si ne more tega niti predstavljati.

Mesto Timmins je oddaljeno od tega velikanskega rudnika 5 minut hoda.

stari neuporabljivi deli strojev, ki jih je dobil svoječasn v popravilo. Ker pa je to popolnoma izključeno, se domneva, da je Šmih samo žrtev neke falsifikatorske družbe. Do sedaj je bilo aretiranih že več oseb, pričakujejo pa se še nove aretacije.

Odkritje spominske plošče na Visu.

Te dni so na Visu na svečan način odkrili spominsko ploščo, ki jo je postavilo tamkajšnje prebivalstvo v spomin prvega obiska kralja in kraljice na Visu dne 29. septembra 1925.

NOVICE IZ SLOVENIJE

Povođenj v Gorenji vasi.

Morda največja opustošenja v Poljanski dolini je napravila povodenj v Gorenji in Srednji vasi. Poljanščica se je kmalu po nali-vu izpremenila v deročo reko. Udrila je v stanovanja v bližini se nahajajočih hiš, odnašala pohištvo, vozove, govedo, prašice in poljske pridelke. V Gorenji vasi je odnesla Jelovčanu elek. dinamo. Posestniku Stanovniku so valovi odplavili žago in mlinska kolesa. Fortuni pa mlin in vogal hiše.

Pri Mraku je voda podrla divarnico in udrila v kleti in trgovino, kjer je stala pol metra visoko. Polja so uničena, vsepovsod leži pesek, hlodi, deske itd. Škoda znaša več milijonov. Najbolj so oškodovani posestniki: Inglič-Frlan, Oblak in Brenc.

S hribov so se pričeli vsipati tudi plazovi, ki so uničili cesto. Na več krajih stoji zemlja do 4 m visoko na cesti. Pri posestniku Ingliču se je pričelo vsipati pod hlevom in hišo. Bila je velika nevarnost, da se podre vse skupaj. Cesta je tako zasuta od plazov, da je prehod celo od hiše do hiše skoro nemogoč.

V Srednji vasi je odnesla voda mest, polomila mnogo kozolecev in odplavila vozove. Le živino so rešili, čeprav z največjo težavo.

Pri Čadežu se je zemlja vsedila ter zasula skoro ves hlev.

Proti Poljanam je bila večja večja. Kaka opustošenja je napravil potok Brezovnica, pa še vedno ni znano, ker je nemogoče priti čez Poljanščico.

V Poljanah je stala voda po hišah dva metra visoko. Napravila je ogromno škodo. Najbolj oškodovan trgovec je Dolinar. Okrog njegovega posestva je drvela voda 3 do 4 metre visoko. Tudi od Poljan naprej je pogled enak, slika ista. Polja poplavljena, drevesa leže čez cesto, polna usadov. Mosta nobenega do Škofje Loke. Brzojavni drogi so popadali kot snopi.

Škoda je veliko večja kot lansk leto, ker je bil tudi obseg katastrofe znatno večji.

Velika tatvina pri tvrdu M. Truden v Trstu.

Izgnilo je iz blagajne v uradih tvrduke M. Truden v ulici XX. Settembre 43.000 lir. Domneva se, da je izvršilo tatvino par Trudnovih nameštencev. Nekaj je aretiranih.

Brata Štemberger v zaporu.

Dolgo časa so iskali orožniki brata Antona in Albina Štembergerja, ki sta bila izzvala v Ukmarijevi gostilni v Trstu pretepet ter je bil pri tem z nožem zaboden brigadir Lanzilotto, ki je takoj umrl. Misli se je, da sta brata Štemberger bežala v Jugoslavijo, v resnici pa sta ostala lepo na domačih tleh in se zadnje čase gibala po Trstu, hoteli dobiti potne liste in drugo ime. Te dni so ju končno vlovili orožniki.

Velika tatvina pri tvrdu M. Truden v Trstu.

Izgnilo je iz blagajne v uradih tvrduke M. Truden v ulici XX. Settembre 43.000 lir. Domneva se, da je izvršilo tatvino par Trudnovih nameštencev. Nekaj je aretiranih.

Brata Štemberger v zaporu.

Dolgo časa so iskali orožniki brata Antona in Albina Štembergerja, ki sta bila izzvala v Ukmarijevi gostilni v Trstu pretepet ter je bil pri tem z nožem zaboden brigadir Lanzilotto, ki je takoj umrl. Misli se je, da sta brata Štemberger bežala v Jugoslavijo, v resnici pa sta ostala lepo na domačih tleh in se zadnje čase gibala po Trstu, hoteli dobiti potne liste in drugo ime. Te dni so ju končno vlovili orožniki.

Velika tatvina pri tvrdu M. Truden v Trstu.

Izgnilo je iz blagajne v uradih tvrduke M. Truden v ulici XX. Settembre 43.000 lir. Domneva se, da je izvršilo tatvino par Trudnovih nameštencev. Nekaj je aretiranih.

Brata Štemberger v zaporu.

Dolgo časa so iskali orožniki brata Antona in Albina Štembergerja, ki sta bila izzvala v Ukmarijevi gostilni v Trstu pretepet ter je bil pri tem z nožem zaboden brigadir Lanzilotto, ki je takoj umrl. Misli se je, da sta brata Štemberger bežala v Jugoslavijo, v resnici pa sta ostala lepo na domačih tleh in se zadnje čase gibala po Trstu, hoteli dobiti potne liste in drugo ime. Te dni so ju končno vlovili orožniki.

Velika tatvina pri tvrdu M. Truden v Trstu.

Izgnilo je iz blagajne v uradih tvrduke M. Truden v ulici XX. Settembre 43.000 lir. Domneva se, da je izvršilo tatvino par Trudnovih nameštencev. Nekaj je aretiranih.

Brata Štemberger v zaporu.

Dolgo časa so iskali orožniki brata Antona in Albina Štembergerja, ki sta bila izzvala v Ukmarijevi gostilni v Trstu pretepet ter je bil pri tem z nožem zaboden brigadir Lanzilotto, ki je takoj umrl. Misli se je, da sta brata Štemberger bežala v Jugoslavijo, v resnici pa sta ostala lepo na domačih tleh in se zadnje čase gibala po Trstu, hoteli dobiti potne liste in drugo ime. Te dni so ju končno vlovili orožniki.

Velika tatvina pri tvrdu M. Truden v Trstu.

Izgnilo je iz blagajne v uradih tvrduke M. Truden v ulici XX. Settembre 43.000 lir. Domneva se, da je izvršilo tatvino par Trudnovih nameštencev. Nekaj je aretiranih.

Brata Štemberger v zaporu.

Dolgo časa so iskali orožniki brata Antona in Albina Štembergerja, ki sta bila izzvala v Ukmarijevi gostilni v Trstu pretepet ter je bil pri tem z nožem zaboden brigadir Lanzilotto, ki je takoj umrl. Misli se je, da sta brata Štemberger bežala v Jugoslavijo, v resnici pa sta ostala lepo na domačih tleh in se zadnje čase gibala po Trstu, hoteli dobiti potne liste in drugo ime. Te dni so ju končno vlovili orožniki.

Velika tatvina pri tvrdu M. Truden v Trstu.

Izgnilo je iz blagajne v uradih tvrduke M. Truden v ulici XX. Settembre 43.000 lir. Domneva se, da je izvršilo tatvino par Trudnovih nameštencev. Nekaj je aretiranih.

Brata Štemberger v zaporu.

Dolgo časa so iskali orožniki brata Antona in Albina Štembergerja, ki sta bila izzvala v Ukmarijevi gostilni v Trstu pretepet ter je bil pri tem z nožem zaboden brigadir Lanzilotto, ki je takoj umrl. Misli se je, da sta brata Štemberger bežala v Jugoslavijo, v resnici pa sta ostala lepo na domačih tleh in se zadnje čase gibala po Trstu, hoteli dobiti potne liste in drugo ime. Te dni so ju končno vlovili orožniki.

Velika tatvina pri tvrdu M. Truden v Trstu.

Izgnilo je iz blagajne v uradih tvrduke M. Truden v ulici XX. Settembre 43.000 lir. Domneva se, da je izvršilo tatvino par Trudnovih nameštencev. Nekaj je aretiranih.

Brata Štemberger v zaporu.

JUGOSLAVIA IRENTA

Poplave zadnjih dni

so napravile po vsej Julijski Krajini ogromno škodo. V Trstu je največ trpel Rojan. Ljudstvo je bežalo v vojašnice. Iz oljarne je voda odnesla sode in razno orodje. Toda je porušila kakih 50 m zidu. Miramarska cesta je bila pod vodo. Ogromne mase vode so drle s hribovja v mesto. Tržačani ne pomnijo takega neurja. Na dvorišču Oberdankove vojašnice je stala voda en meter visoko. Trgovine, skladišča, javni lokali so silno trpeli. Škoda je ogromna.

Po vsej tržaški okolici je voda podrla mnoge zidove, razrila vrtove, poškodovala drevje in odnesla zemljo. V Sežani se je porušil občinski vodnjak in dve hiši sta se podrli.

Na cesti Sežana Opčine so porušeni brzojavni drogovi.

V Storjah je poginilo kmetu Maren 14 prašičev.

Vipava je povzročila poplave v Renčah, Biljam in Miru.

Soča in Idrija sta ogromno narastli.

Najhujše je bilo pri Bači, kjer je voda zajela vse polje in je nastalo velikansko jezero.

V Idriji je voda udrila v rudnik in napravila znatno škodo.

Most med Slapom in Čepovanom se je porušil, dasi je bil zelo trdnostno zgrajen.

Padla sta tudi mostova v Cerknem in Trebnu.

Pri Slapu so potegnili iz vode tablo z napisom jugoslovanske žandarmerije. Mnogo hiš tam okoli je pod vodo do prvega nadstropja. Dve večji žari sta uničeni.

Solkan pri Gorici je bil pod vodo.

V bližini Tržiča je uničen ves oridelek tobaka, okoli 10.000 nasadov, v vrednosti 60.000 lir.

Škoda po vinogradih je velika tarščica je tudi vzela povodenj.

Škoda v Parkovljah v Trstu se ceni na 3 milijone lir.

Škoda v celi deželi je velikanska in kmečko prebivalstvo čaka gorje, kakršnega še ni doživelo.

Prof. Verecchi v Trstu je izračunal, da je nali samo enega dne prekosil onega iz leta 1896 in si-eer več kot trikrat. Največji dež v Trstu v času 24 ur od leta 1840 do sedaj je bil 14. oktobra 1896, ki je dosegel 157 milimetrov in od ted 154 v 12 urah.

Velika tatvina pri tvrdu M. Truden v Trstu.

Izgnilo je iz blagajne v uradih tvrduke M. Truden v ulici XX. Settembre 43.000 lir. Domneva se, da je izvršilo tatvino par Trudnovih nameštencev. Nekaj je aretiranih.

Brata Štemberger v zaporu.

Dolgo časa so iskali orožniki brata Antona in Albina Štembergerja, ki sta bila izzvala v Ukmarijevi gostilni v Trstu pretepet ter je bil pri tem z nožem zaboden brigadir Lanzilotto, ki je takoj umrl. Misli se je, da sta brata Štemberger bežala v Jugoslavijo, v resnici pa sta ostala lepo na domačih tleh in se zadnje čase gibala po Trstu, hoteli dobiti potne liste in drugo ime. Te dni so ju končno vlovili orožniki.

Velika tatvina pri tvrdu M. Truden v Trstu.

Izgnilo je iz blagajne v uradih tvrduke M. Truden v ulici XX. Settembre 43.000 lir. Domneva se, da je izvršilo tatvino par Trudnovih nameštencev. Nekaj je aretiranih.

Brata Štemberger v zaporu.

Dolgo časa so iskali orožniki brata Antona in Albina Štembergerja, ki sta bila izzvala v Ukmarijevi gostilni v Trstu pretepet ter je bil pri tem z nožem zaboden brigadir Lanzilotto, ki je takoj umrl. Misli se je, da sta brata Štemberger bežala v Jugoslavijo, v resnici pa sta ostala lepo na domačih tleh in se zadnje čase gibala po Trstu, hoteli dobiti potne liste in drugo ime. Te dni so ju končno vlovili orožniki.

Velika tatvina pri tvrdu M. Truden v Trstu.

Izgnilo je iz blagajne v uradih tvrduke M. Truden v ulici XX. Settembre 43.000 lir. Domneva se, da je izvršilo tatvino par Trudnovih nameštencev. Nekaj je aretiranih.

Brata Štemberger v zaporu.

Dolgo časa so iskali orožniki brata Antona in Albina Štembergerja, ki sta bila izzvala v Ukmarijevi gostilni v Trstu pretepet ter je bil pri tem z nožem zaboden brigadir Lanzilotto, ki je takoj umrl. Misli se je, da sta brata Štemberger bežala v Jugoslavijo, v resnici pa sta ostala lepo na domačih tleh in se zadnje čase gibala po Trstu, hoteli dobiti potne liste in drugo ime. Te dni so ju končno vlovili orožniki.

Velika tatvina pri tvrdu M. Truden v Trstu.

Izgnilo je iz blagajne v uradih tvrduke M. Truden v ulici XX. Settembre 43.000 lir. Domneva se, da je izvršilo tatvino par Trudnovih nameštencev. Nekaj je aretiranih.

Brata Štemberger v zaporu.

Dolgo časa so iskali orožniki brata Antona in Albina Štembergerja, ki sta bila izzvala v Ukmarijevi gostilni v Trstu pretepet ter je bil pri tem z nožem zaboden brigadir Lanzilotto, ki je takoj umrl. Misli se je, da sta brata Štemberger bežala v Jugoslavijo, v resnici pa sta ostala lepo na domačih tleh in se zadnje čase gibala po Trstu, hoteli dobiti potne liste in drugo ime. Te dni so ju končno vlovili orožniki.

Velika tatvina pri tvrdu M. Truden v Trstu.

Izgnilo je iz blagajne v uradih tvrduke M. Truden v ulici XX. Settembre 43.000 lir. Domneva se, da je izvršilo tatvino par Trudnovih nameštencev. Nekaj je aretiranih.

Brata Štemberger v zaporu.

Dolgo časa so iskali orožniki brata Antona in Albina Štembergerja, ki sta bila izzvala v Ukmarijevi gostilni v Trstu pretepet ter je bil pri tem z nožem zaboden brigadir Lanzilotto, ki je takoj umrl. Misli se je, da sta brata Štemberger bežala v Jugoslavijo, v resnici pa sta ostala lepo na domačih tleh in se zadnje čase gibala po Trstu, hoteli dobiti potne liste in drugo ime. Te dni so ju končno vlovili orožniki.

Velika tatvina pri tvrdu M. Truden v Trstu.

Izgnilo je iz blagajne v uradih tvrduke M. Truden v ulici XX. Settembre 43.000 lir. Domneva se, da je izvršilo tatvino par Trudnovih nameštencev. Nekaj je aretiranih.

Brata Štemberger v zaporu.

Peter Zgaga

Na svetu so vsakovrstni ljudje, tudi taki, ki nočejo delati.

V mestu je živel družina, sestojeca iz petih oseb: oče, mati, dva sinova in ena hčer.

Oče je garal od jutra do večera in precej dobro zaslužil. Mati je hodila v kinematograf in za večerjo odpirala kangle.

Sinova sta postajala na vogalih in v poolroomih, zapravljala očev denar.

In hči? No, hči je spala vsak dan do ene popoldne, ker je prišla šele ob štirih zjutraj s plesišča domov.

Oče je pa garal in garal ter preživljal svojo malopridno družino. Naenkrat je pa zbolel. Težko zbolel.

Mati, hči in sinova, vsi so bili strašno razburjeni. Bolezni so se bali kot vraga.

Posebno nalezljive bolezni. Polklicali so zdravnika. Zdravnik je preiskal bolnika ter konstatiral, da je oče zbolel vsled prebudega dela in napora.

"O, to pa ni nalezljivo", sta rekla sinova, mati in hči.

Slavni angl. dramatik Shakespeare je napisal dramo "Hamlet". V tej drami je tudi stavek, ki se glasi: "Levo oko je suho, desno mokro".

Kdo ve, kaj je mislil s tem? Najbrž ameriške politike.

Spor med Angleži in Kitajci

V državljanski vojni, ki divja že dolgo vrsto let na Kitajskem, je prinesel precejšnjo spremembo nenaden ofenzivni nastop komunistične vojske, ki je prodrla v naglem tempu od Kantona na sever do reke Jangtse-Kiang ter iztrgala tamkaj Vupefujevimi četami Vučang, Hankov in še druge kraje. S tem razbremenijo Pengovo nacionalno armado, ki se ji slabo godi pri Kaiganu za Pekingom. Ta dogodek sam po sebi še ni posebnega pomena, dasi lahko prodiranje rdečih čet povzroči splošen prevrat na Kitajskem. Toda kaj takega, popolna zmaga ene ali druge stranke, je na Kitajskem skoraj nemogoča stvar: tam ostane državljanska vojna takorekoč v permanenti; to je njeno bistvo, generali že poskrbijo pravočasno, da ne more nihče izmed tekmecev zmagati.

Važnejši nego zmage rdečih čet je konflikt med Kitajci in Angleži, ki preti, da povzroči večje komplikacije. Kar pa je posebno frapantno, je dejstvo, da je ta konflikt nastal na dveh straneh. Med kantonskimi četami, ki so kot komunistične dvakrat sovražne Veliki Britaniji, in Angleži je prišlo že ponovno do krvavih konfliktov; Kantoneci so že večkrat ob priliki nemirov med štrajkujočimi, streljali na angleške ladje v kantonskem pristanišču. Ali to spada tam že takorekoč v normalno stanje. Sedaj pa je nastal nov konflikt ob srednjem Jangtsekiangu; povzročili ga pa niso rdeči oddelki, marveč čete, pripadajoče Vupefujevi armadi, tedaj torej stranki, ki sicer Veliki Britaniji ni načelno sovražna. V Vahsiangu je general Jangsen, Vupefujev podpoveljnik, hotel prisiliti neki angleški parobrod, da prepleže tristo njegovih vojakov v neko drugo pristanišče; ko kapitan na to ni pristal, se je kratkoma polastil parnika. Ta pa je slučajno zadel in potopil dve ladji, polni čet, nakar so se Kitajci polastili še dveh drugih angleških ladij, njihove častnike pa zaprli. Tedaj sta nastopili dve angleški topničarki, da osvobodijo ladje, toda se jima to ni posrečilo; med streljanjem sta imeli celo nekaj izgub, namreč sedem mrtvih in 14 ranjenih. Ujetim angleškim častnikom se je posrečilo uiti, le eden je na begu ptonil.

To je pričetek konflikta, ki dobiva vedno večje dimenzije. Angleži so poslali na reko večje bojne ladje, da rešijo zaplenjene ladje; prišlo je že do novega streljanja med Kitajci in Angleži. Med Kitajci raste ogorčenje na Angleže in sploh na tuje; obstreljevali so tudi že ameriške ladje. Kake razmere vladajo v srednji Kini, je najlepše razvidno iz dejstva, da je general Jangsen odposlance, ki jih je poslal k njemu maršal Vupefu, njegov vojaški šef, da posredujejo v svrhu pomirjenja z Angleži, dal kratkoma zapreti. Vidi se, da je nasprotstvo do Angležev splošno, zato se vse angleške in sploh inozemske kolonije v srednji Kitajski pripravljajo na obrambo, oziroma na odhod. Angleži pošiljajo v Kitajsko svoje bojne ladje, tudi ostale velesile zbirajo svoje pomorske sile za vsak slučaj, da zaščitijo svoje podanike.

Podoba je tedaj, da se na Kitajskem pripravlja nova naval gibanja.

CLANI JAPONSKE CESARSKE DRUŽINE

V bližini Tokia je posebno kopališče, namenjeno izključno le za člane japonske cesarske družine. Z levo na desno: prestolonaslednica, njena mati in princesinja Kuni.

banja proti tujcem, v prvi vrsti Angležem. Velika Britanija je nameravala sprva veliko akcije veslil, toda ostale velesile, osobito Japonska, so ta načrt odklonile.

IZ ZGODOVINE ZAKONSKIH PONUDB

Ponudba zakona je bila preje važna in slovesna stvar, da je bilo treba zanjo prav posebno izbranega kraja in miljeja.

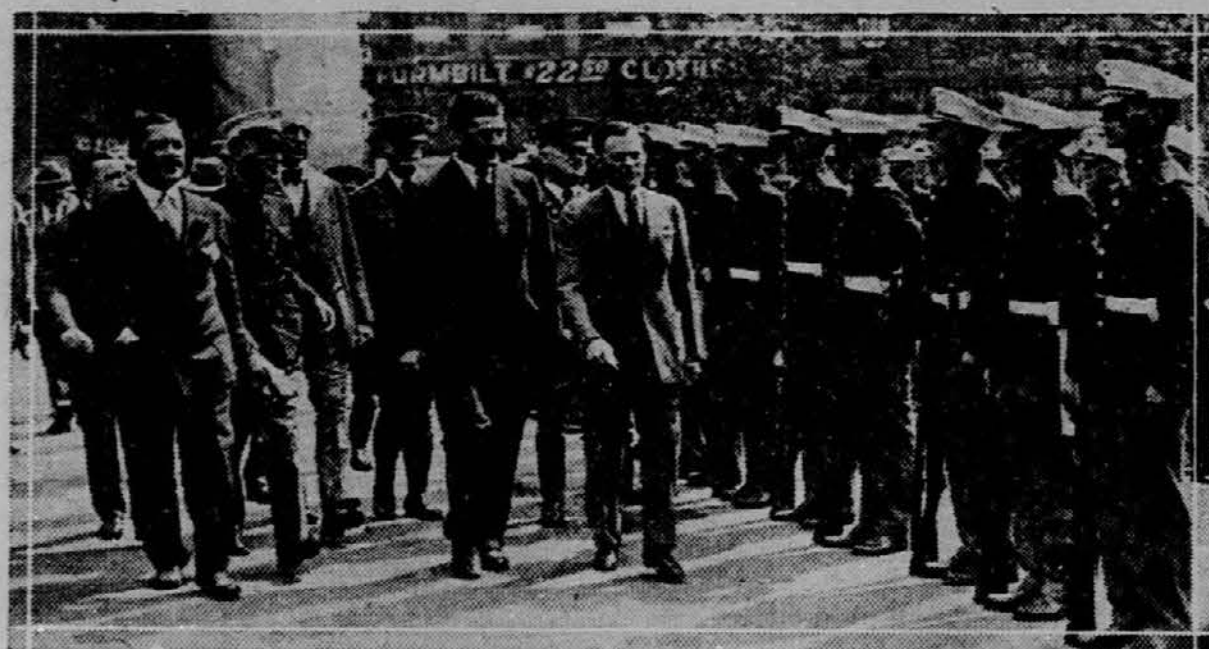
Pesnik Robert Browning se je pritoževal, da ne more najti pravega kraja in pravega razpoloženja za to, da bi ponudil svoji izvoljenki roko in sree. Gozdna samotna, lunin svit in drugi poetični miljeji, niso prišli pravi v poštev, ker pač starši mlade dame v takih trenutkih in na takih krajih niso pustili nikdar same ž njenim oboževalcem. Vedno je bila mama ali pa kak druga "garde dama" v bližini in pred takimi profanimi ušesi seveda zaljubljenec ni mogel izdati svoje sladke skrivnosti. Parček se je moral umakniti v najbolj oddaljen kot salona, če le moglo v bližino glasovirja, da nepoklicana ušesa niso mogla čuti nobene besede. Za časa naših mater je bila plesna dvorana pač najbolj običajni kraj za razkritja ljubezni, ki jih je favorizirala tudi takratna stanovanjska oprema. Po sobah so stale vsakovrstne španske stene in drugo polhistvo, za katero sta se zaljubljenca med odmorom na plesu lahko skrila.

Dandanes je stvar mnogo lažja. Mladina se je otesla vseh romantičnih predsodkov in dandanes ne obravnava vprašanja, ki so se smela postaviti preje samo na skrivnem ali zašepetati v uho, popolnoma svobodno in javno. Za ponudbo zakona je vsak kraj primeren. Angležinja Ramsey - Kerr pripoveduje: Čula sem v zadnjem času o zakonskih ponudbah, ki so bile stavljene v prav prozaičnih krajih. Neki gospod je razkril neki gospodični svoja čustva v veliki moderni prodajalni, ki je bila polna kupovalcev. Dva zaljubljenca pa sta se našla nekega mrzlega jutra zarana po kopeli, ko sta sedela s šklepetajočimi zobmi v kopalnih kostumih na morskimi obali. Precej težavno je bilo dogovoriti v avtomobilu, če mora zaljubljenec pri tem paziti na avto. Pa tudi v takih slučajih je bila že razkrita ljubezen. Neki mladenič je razkril svoji oboževanki ljubezen celo v dvigalu. V takih slučajih pač dami ne ostane pač noben romantičen spomin, toda glavno je vendar vedno, da pride do razgovora o tem velikem vprašanju in da se zaključni razgovor z "da", dočim je vprašanje moža, ki ga ne ljubijo prav tako mučno v romantičnem miljeju kot sredi ulice in odgovor "ne" je tu prav tako trd kot tam.

Senzacionalen samomor.

Na Dunaju je skočila skozi okno svojega stanovanja na dvorišče 49-letna Johanna Gessmann, vdova po znanem kučanskosocialnem voditelju in bivšem ministru dr. Gessmannu. Obležala je brez zavesti in se bori v bolnici s smrtjo. Vzrok obupnega dejanja ugledne in premožne dame ni znan.

PREJEM TUNNEYA V NEW YORKU

Dan kasneje, ko je premagal Gene Tunney svetovnega boksarskega šampjona Dempseya, je bil svečano sprejet v New Yorku. Do mestne hiše ga je spremljala častna mornariška straža. Tam ga je pozdravil župan Walker.

Gospodarsko pismo iz Italije.

Živimo v času "gospodarske bitke", določnejše, v času bitke za izboljšanje in ustalitev lire, ki jo je začel Mussolini z bojnim klicem: — Branil bom liro do zadnjega diha, do zadnje kaplje krvi. — Bil je skrajni čas. Dolgo se je držala lira okoli 120 za funt, tako da je bilo splošno mnenje, da se bo ustalila na tem tečaju. V petek po vnebohodu — na dan vnebohoda so bile italijanske borze zaprte — je prinesel italijanskim krogom bridko razočaranje. Lira je padla na 130 in v naslednjih dneh dosegla v Londonu vrstolomne številke, o katerih preje nihče niti sanjal ni, 150 do 154; italijanska vlada je poslegla vmes s prodajo dolarjev od ameriškega posojila in spravila liro zopet na tečaj okoli 130 in še višje. A vera v liro je bila kljub temu omajana v Italiji morda kakor v inozemstvu. Kupčije z inozemstvom so se sklepale v funtih ali v dolarjih. Lira je med tem neopazno padala in skoro dospela do 150 za funt šterlinga. Italijanski gospodarstveniki, ki simpatizirajo z režimom, so mirili javnost s članki o skupni usodi lire, franka in belgijskega franka; ekonomski, ki ne imajo fašistovske, so seveda molčali, rajši kakor bi pisali proti lastnemu prepričanju. Sicer je gotovo precej na tem, da sta lira in francoski frank radi živahnih trgovinskih zvez med Italijo in Francijo v medsebojni odvisnosti. To mnenje so deloma potrdili dogodki, vsaj ko je šlo za padanje obeh valut. Nasprotno, ko je šlo za dvig pa ni držalo; pod Poincaréjevo železno roko se je frank silno dvignil, lira pa je ostala pri 150 na London.

Treba je bilo nekaj ukreniti, sicer je obstajala nevarnost, da lira pokoplje fašizem. Po dolgem cinanju med inflacijo in deflacijo se je Mussolini končno odločil za energično deflacijsko politiko. Ko je Mussolini prevzel vlado, je pred senatom svečano izjavil, da hoče dvigniti liro na 50 zlatih stotink, to je na 50 za funt šterlinga in 10 lir za dolar. Takrat je bilo treba plačati za funt 90 lir in za dolar 22. Mussolini se je seveda prenačil in njegov prvi finančni minister profesor De Stefani ni imel v svoji finančni politiki prav ravne linije, vendar pa je bil prej inflacijski kakor deflacijski. Za največjo napako mu štejejo, da je med leti 1923, 24 in 1925 pomnožil denarni obtoč za štiri milijarde (na 21 milijard). Z deflacijo je hotel dati industriji nov impulz; a s tem je le zadrževal naravni proces izločitve življenja nezmognih industrij, ki so jih prinesle vojne in poveljne razmere. In ravno leti 1923 in 1924 sta bili izredno zelo pripravni za deflacijo.

Drugi Mussolinijev finančni minister Volpi je zaslovel po sklenitvi sporazuma z Ameriko glede dolgov Italije. Praktično Volpi je do kak časa kolebal med inflacijo in deflacijo ter se po večini orijental od momenta do momenta; s svojimi intervencijami z državnim denarjem proti padanju lire in monopoliziranjem trženja z devizami je dosegel precej začasnih uspehov. A že po kratki preizkušnji je država izročila trgovanje z devizami zopet v zasebne roke (ne-

katerim velikim bankam): — na drugi strani pa so se radi negotovosti v denarni politiki širile najrazličnejše alarmantne govorice. Še pred kratkim je moral Volpi odločno dementirati vesti, da namerava stabilizirati liro na podlagi zlate valute. V strahu, da bo Volpi v ta namen še znižal tečaj lire, so Italijani sami pričeli prodajati lire, da se obvarujejo še pred večjo izgubo.

Po dolgem kolebanju se je končno fašistovska vlada odločila za energično deflacijo, pa naj prinese industrijem še tako bridke ure. Gospodarstveni imenujejo to tretjo fazo fašistovske gospodarske politike. In zdi se, da je vodstvo prevzel sam Mussolini.

Mussolini silno skriva svoje načrte, da bo tem bolj iznenadil italijansko javnost, ko jo postavi pred dovršeno dejstvo. "Ha fatto colpo" (zadelo je), si potni šepečejo Italijani. Italijanu dopadejo taka iznenadenja in napravijo nanj silen vtis. Če dostavimo še, da so novi Mussolinijevi gospodarstveni ukrepi imeli vsaj trenutno silen uspeh, pa postane umljivo, da je Mussolinijev ugled v trenutku, ko se drugod diktature na jejo, v Italiji zopet narastel. Najsilnejši vtis je v prvem trenutku napravil na javnost vladni sklep, da se izroči ves denar (90 milijonov) Morganovega posojila, ki je bilo najeto lanske leto v Ameriki v svrhu čuvanja lire, iz državnih blagajne emisijski banki Banca d'Italia v delno plačilo državnega dolga pri banki; s tem denarjem se zlata rezerva še edine emisijske banke zviša za 455 milijonov zlatih lir in denarni obtoč na račun države, ki je dosedaj znašal 6.729.500.000, zniža za dve milijardi in pol. — Poteza z znanim Morganovim posojilom, ki je ostalo nedotaknjeno, je napravila gotovo v prvem hipu največji vtis. V prvem hipu je menda malokdo pomislil, da je fašistovska vlada kljub temu izdala milijone in milijone denarja, za varovanje lire in da ta denar ni bilo treba jemati od Morganovega posojila le radi tega, ker so ga prinesli novi davki.

Vlada je poverila prej imenovani emisijski banki nadzorovanje bank. Med vlogami in delniškim kapitalom mora biti razmerje, ki jamči vlagateljem za vlogre; finančni minister in minister narodnega gospodarstva odločata o tem razmerju. Ustanavljanje novih bank in podružnic že obstoječih bank je podvrženo dovoljenju istih ministrov. S temi splošnimi odredbami se je za enkrat rešilo vprašanje nadzorovanja bank, ki je v zadnjem času polnilo kolone italijanskih gospodarskih in političnih listov. To vprašanje ni novo, temveč obstoji od ustanovitve italijanskega kraljestva. Večina državnikov in ekonomistov si je edina v tem, da je treba dati vlagatelju gotova jamstva za vloge pri bankah. Edino v izbiri teh jamstev obstoji razlika mnenj. — Državna kontrola je zoprnja. Mussolini je našel srednjo pot in izročil nadzorovanje zavodu, ki ni ne zaseben, ne državen. Seveda ostane vprašanje, ki prihaja vedno bolj pod režimski vpliv.

NEMŠKE GROFICE

Kako zelo je svetovna vojna in njej sledeči splošni socialni prevrat raztroval evropsko družbo, nam drastično kažejo zlasti neprestane umazane afeze v nekdanji tak "vzvišeni" krogih visoke aristokracije in takozvane "imenitne" družbe. Tudi Nemčija v tem ne zaostaja. V živem spominu je še zadeva grofice Bothmer, ki je bila radi tatvine obsojena na večletno ječo, a že razburja nemško družbo nov zločin, ki ga je tudi zakrivila članica visoke nemške aristokracije.

Grofica Leiningen se je po takratni modi ob izbruhu svetovne vojne javila za prostovoljno bolničarko. Seveda pa ni šla na fronto, ampak se je dala poklicati v službovanje na Dunaj. Tam je spoznala 25-letnega zdravnika dr. Schnebla, ki je bil kljub svoji mladosti že docent na berlinski univerzi in na glas kot izredno dober zdravnik. Bil je sicer neplemenitaš, še žid po vrhu, a bil je slaven in bogat, pri tem tudi lep, pa se je grofici, ki je med vojno obubožala, dopadel in po končani vojni sta se poročila.

Živela sta v Potsdamu pri Berlinu, kjer je imel zdravnik veliko vilo. Zakon ni bil srečen, a mladi doktor si je znal poiskati tolažbe v znanstvenem delu in tako ni prišlo do razporeke. Letošnji pomlad pa je profesor po kratki bolezni umrl. Testamenta sprva niso našli nikakega, zato bi morala večina zdravnikov premoženja pripasti njegovima sestram. Pred tedni pa je predložila dvodva lastnoročno pisani testament umrlega profesorja, ki ž njim določa svojo ženo za glavno dedinjo. — Na zahtevo sorodnikov uvedena preiskava je dognala, da je bivša grofica testament sama ponaredila in da se je v ta namen par mesecev neprestano urila v posnemajočo profesorjeve pisave. Navzlic temu, da se je falzifikat slabo posrečil in da je naposled uvidela nesmiselnost svojega tajejanja, ni priznala svojega dejanja. Te dni se bo vršila proti njej sodna razprava.

Značilno za duh, ki še vedno vlada v nemški justici, je dejstvo, da bivše grofice niso aretirali, ampak je še vedno na svobodi. Ko kaveijo so zahtevali od nje le častno besedo, da Potsdama ne bo zapustila brez odvoljena sodišča.

Otrok, ki je sam plačal stroške svojega rojstva.

Te dni je doživel neki londonski zdravnik redko presenečenje. — Zdravnik je pripomogel leta 1892 mali deklici od tega, da je zagledala luč sveta. Zato je poslal svoječasno njenim staršem račun za pet funtov šterlingov. Plačila ni prejel, kajti oče deklice je umrl par dni po njenem rojstvu, mati pa je živela po njegovi smrti v bednih razmerah. Zdravnik je napravil križ čez svojo terjatev ter je še davno napačno pozabil, da se je pojavila pri njem lena dama, ki je izjavila, da je prišla nred 34 leti z njegovo dobrohotno pomočjo na svet. Stari dokument je bila našla med papirji umrle matere. Ker pa noče imeti za vse svoje življenje zavesti, da se je rodila kot beračica, hoče sedaj poravnati račun.

Islandija, dežela ledu in ognja.

150.000 kvadratnih kilometrov se se je posrečilo kaki ženi, da se meri ta otok. Prebivalec ima samo 100.000, od katerih jih stanuje 22 tisoč v glavnem mestu Reykjaviku. Itadi ledu, ki se nahaja vedno ob obalah otoka, so ga imenovali prvi norveški razkritelj "Island".

Leta 930 je položil Islandec Ulfreds temelj še dandanes veljavni demokratični zakonodaji.

Islandec je jako ponosen, skoro bi dejali prevzetan na to, da živi v tisočletni državi ter zre na prav tako dolgo zgodovino umetnosti in literature. Islandski jezik pripada severogermanski jezikovni skupini ter je ohranil med vsemi še najbolj starinski značaj. Jezik so prinesli seboj znameniti Norvežani, ki so zapustili v 9. in 10. stoletju svojo domovino.

Gramatika in besedišče sta ostala skoraj ista kot sta bila v 13. stoletju, samo izgovor se je precej izpremenil.

Islandski jezik uživa v tej severni državi veliko čast, kljub temu pa govori vsak Islandec korektno in gladko angleški in nemški. Mnogi izobraženci pa obvladajo še več jezikov in celo latinščino.

V zimskem času obdaja otok neprodoren leden oklep. Prebivalec nimajo z ostalim svetom nobene druge zveze kot brzojavno — tu in tam pa niti te ne. V žalostnih zimskih mesecih so dnevi, ko razsvetljuje te pokrajine samo po dve do tri ure medla svetloba.

V Reykjaviku so lepe knjižnice in vsakovrstni učni zavodi. Narodni ribičev, ovčjih pastirjev in eksporterjev polenovk uporablja neprijetni čas za to, da se izobražuje v vseh mogočih znanostih.

Na Islandu ni nobene industrije razen neke vrste domače: v hišah predejo volno ter izdelujejo iz nje rokavice in nogavice. V obeh bankah in Reykjaviku je na loženih depozitov v približnem znesku ene milijarde kron, tako da pride na vsakega prebivalca razer posestva in drugih nepremičnin premoženje v gotovini v znesku 10.000 kron. Islandec je ponosen na red v svoji državi in na svoje velike može, katerih imena pa so drugod po svetu bolj malo znana. Ne izolira se pe od sveta. Islandski prosvetni minister vrši sedaj veliko propagando za to, da bi privabil v deželo kolikor mogoče veliko tujcev. Pri tem pa ne misli samo na finančno stabilizacijo. Islandci hočejo živeti v stalnem kontaktu z evropskim duševnim življenjem. Sicer pa imajo tujcem tudi res pokazati izredne zanimivosti.

Kje na vsem svetu bi bilo mogoče videti parlament, ki se nahaja v kraterju ugaslega vulkana? V Reykjaviku stopiš v avtomobil in v par urah dosežeš na krater prastarega vulkana, v katerem se je svoječaso sestajala zakonodajna skupščina.

Ta stari parlament ima pa tudi geološki pomen. Rob vulkana, ugaslega že pred tritisoč letmi, se je pogreznil ter tvori sedaj visoko steno, preko katere teče voda, še bolj modra kot voda v modri Capriški jami. V teh polarnih krajih je modra voda ledu sploh običajna. Tudi potoki, ki dero iz ledenikov, so izredno pogosti. Na vulkanu tvorita dve reki mal otok nakar se zopet združita in se izpremenita v jezero, v čigar sredi ni je več manjših otokov.

Še pred tristo leti so utapljali v tem jezeru nezveste žene, ki se pa vesele dandanes v nasprotju z minolimi strogi časi popolne svobode in najboljšega zdravlja. V jezeru se je vršila svoječaso tudi neke vrste "božja sedba": —

ADVERTISE in GLAS NARODA

VELIKANSKI KIT

V bližini kalifornijske obali so pred kratkim ujeli velikanskega kita. Žival tehta nad osemdeset ton.

KAVALIRSKI VLOMILCI

Pri Mendonu v Franciji stoji poletna vila znane francoske grofice d'Aros, ki pa se nahaja sedaj na potovanju. Nekega jutra je zbudilo pozornost sosedov dejstvo, da je neko okno široko odprto, da si ni v vili stanovali nihče. Obvestili so žandarmerijo, ki je vdrila v vilo in se prepirala, da je bil sum vroma upravičen: v vili je bilo vse narobe, vse križem razmetano, vse omare izpraznjene. Pri tem pa ni ničesar — manjkalo. — Vlomilec si je izbral in odnesel le fotografijo lepe grofice nekega dne, ki živi skupno z grofco. Vlomilec se je moral počutiti v vili prav domačega, ker si je pripravil celo večerjo; pustil je še pol buteljke vina in nekaj finega peciva. Orožništvo stoji pred zagotovo uganko, ki je ne more razrešiti.

O drugem "kavalirskem" vromu poročajo pariški listi. Mlad Anglež, sin ugledne rodbine, ki je ravno kar absolviral univerzo, je prišel te dni prvič v Pariz. Zdelo se mu je, da je z denarjem precej založen in se je veselo in brezskrbno poglaval v vrtnice pariškega življenja. V par dneh, ali bolje, v par urah, je bil suh. Brzojavil je domov, a ni dobil niti odgovora, kaj šele denar. Kaj početi? Nad njim sta stanovali v hotelu dve mladi Amerikanki. Pri njih si bo "izposodil" na skrivnem, ko bo sta spali, kolikor rabi za povračilo dolgov in povratek domov, potem bo že poravnal.

Rečeno, storjeno. Kot dober sportnik je mladi Anglež ponoči splezal v nadstropje nad seboj in skočil skozi odprto okno v sobo obeh dolarskih princes. Imel pa je smolo. Spotaknil se je, zaropotal in zbudil Amerikanki. Predno sta mogli klicati na pomoč, se je romantični vromilec zavedel nevarne situacije. Po vseh pravilih se jima je predstavil in ju potolažil. — Ne bojta se, cenjeni dami, gre samo za stavo, ki sem jo s tem dobil. Ugasnila zopet luč, pa odidem kakor sem prišel. —

Deklici sta mu verjeli ali pa sta se ga bali; ugasišila sta luč in Anglež je res odšel zopet skozi okno. Do jutra pa sta si deklie le premislili in prijavili nočnega obiskovalca policiji. Ta ga je kmalu našla v malem restavrantu, kjer je z upravn anglosko hladnokrvnostjo zajtrkoval. Mirno je odšel na policijo in tam tudi odkrito priznal pravi namen svoje nočne ekspedicije. Niso mu hoteli verjeti, da si je nameraval denar samo izposoditi. Kakor angel varuh pa je dospel v tem hipu na policijo za Angležem pismonošo z večjo vsoto denarja, ki so mu jo poslali z doma. S tem je podkrepil svoj zagovor in policija ga je izpustila, zlasti ko sta tudi obe Amerikanki izjavili, da nimata ničesar proti njemu.

ROSSINI IN NJEGOV UČENEC.

Slavni skladatelj Rossini je nekoč sedel ob oknu svojega stanovanja v Parizu, ko se spodaj na dvorišču oglasi lajna z arijo iz Rossinijeve opere "Brive seviljski". Lajnar je vrtel in vrtel brez temperamenta in razumevanja, tako da je Rossini ves razjarjen planil na dvorišče, vzal preprašeno lajnjarju vreteno iz rok in sam vrtel dalje s pravim prednašanjem in ognjem. — Tako se igra, vi tepee, — je nato nahrulil ubogega možakarja. — Zapomnite si to. Jaz sem Rossini, kateremu ste z vašim orglanjem delali sramoto. Orglar je poslušal, se zahvalil ter odšel. Drugi dan pa je lajnar zopet prišel na dvorišče in isto arijo igral, toda vse drugače kot prej. Lajnar je dan prednašanje je bilo prav kakor je Rossini zahteval. Na njegovem instrumentu pa je bil pritrjen kos lepenke, na katerem je stalo zapisano: — Učene velikega komponista Rossinija. —

ALI VESTE —

da je jugoslovanska sirotišnica v Chicagu dovršena in da bo kmalu sprejetih vanjo petsto sirot. Ali veste, da vsebujejo Helmas 100 odstotno čisti turški tobak ter vam bodo povzročale vedno udobnost in veselje, ne glede na to, koliko jih pokadite.

POUČNE KNJIGE
MOLITVENIKI

MILČINSKIJEVI SPISI:

Naša vas, I. del, 14 povesti	90
Naša vas, II. del, 9 pov.	90
Nova Erotika, trd. vez.	70
Naša leta, trda vez.	80
Naša leta, broširano	60
Na Indijskih otokih	50
Na Preriji	30
Nihilist	40
Narodne pripovedke za mladino ..	40
Na krvavih poljanah. Trpljenje in strahote z bojnih pohodov bivšega slovenskega polka	150

NARODNA BIBLIOTEKA:

Kranjska čebelica	90
V gorskem zakotju	35
Za kruhom	35
Črtice iz življenja na kmetih	35
Babica	1.—
Berač	35
Elizabeta, angleška kraljica	35
Amerika, povsod dobro, doma najbolje	35
Boj s prirodo, Treskova Urška	35
Emanuel, lovčev sin	35
Spisje	35
Beatni dnevi	60
Grška Mytologija	1.00
Z ognuem in mečem	3.00
Nekaj iz ruske zgodovine	35
Božja kazen	35
Napoleon I.	75

Obiski. (Cankar). Trdo vezano ..	1.40
Ob 50 letnici Dr. Janeza E. Kreka ..	25
Ognji tr. v.	1.30
Pesmi v prozi, trdo vez.	70
Prigodbe čebelice Maje trda vez.	1.00
Pabirki iz Roža (Albrecht)	25
Pariški zlatar	35
Pingvinjski otok tr. v.	90
Pod svobodnim solncem I. zv.	1.00
Plebanuš Joanes tr. vez.	1.—

Pod krivo jelko. Povest iz časov Rokovnjačev na Kranjskem ..	50
Poslednji Mehikanec	30
Pravljice H. Majar	30
Povest o sedmih obecnih	70
Povesti, Berač s stopnjic pri sv. Roku ..	35
Po strani klobuk, trdo vez.	90
Požigalec	25
Prapračanove zgodbe	25
Patria, povesti iz irske junaške dobe ..	30
Predtržani, Prešern in drugi svetniki v gramofonu	25
Ptice selivke, trda vez.	75
Pikova dama (Puškin)	30
Pred nevihto	35

Pravljice in pripovedke (Košutnik) ..	40
1. zvezek	40
2. zvezek	40
Rablji, trda vez.	75
Robinson	60
Revolucija na Portugalskem	30
Rinaldo Rinaldini	50
Slovenski šalivce	40
Slovenski Robinson, trdo vezan	70
Sunčski invalid	35
Skozi širno Indijo	50
Sanjska knjiga Arabaka	1.50
Sanjska knjiga, nova velika	90
Sanjska knjiga, mala	60
Spake, humoreske, trda vez.	90
Strahote vojne	50
Sveta noč, zanimive pripovedke	30
Strup iz Judeje	75
Spomin znanega potovalca	1.50

Spomini jugoslov. dobrovoljca — 1914—1918	1.—
Stritarjeva Anthologija trda vez.	90
Sisto Sesto, povest iz Abruce	30
Svitanje (Govekar), vez.	1.20
Sin medvedjega lovca. Potopisni roman ..	80
Sveta Notburga	35
Sv. Genovefa	50
Sredozimci, trd. vez.	80
broš.	40

SHAKESPEAREVA DELA:

Machbet, trdo vez.	90
Machbet, broširano	70
Othelo	70
Sen kresne noči	70

SPISI KRISTOFA ŠMIDA:

1. zv. Poznava Boga	30
7. zv. Jagnje	30
8. zv. Pirhi	30
13. zv. Sveti večer	30
14. zv. Povodanj	30
17. zv. Brata	30

SPLOŠNA KNJIŽNICA:

Št. 1. Ivan Albrecht: Ranjena gruda, izvirna povest, 104 str., broš. 0.35	0.35
Št. 2. Bado Murnik: Na Bledu, izvirna povest 181 str., broš.	50
Št. 3. Ivan Rozman: Testament, ljudska drama v 4 dej., broš. 105 str.	35
Št. 4. Ovetko Golar: Poletno klase, izbrane pesmi, 184 str., broš.	50
Št. 5. Fran Milčinski: Gospod Fridolin Žolna in njegova družina, veselomodre črtice I., 72 str., br. 0.25	0.25

KNJIGARNA "GLAS NARODA"

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

: : IGRE : :
RAZNE POVESTI IN ROMANI

Št. 6. Ladislav Novak: Ljubosumnost, veseloigra v oem dejanju, poslovenil Dr. Fr. Bradač, 45 str., broš.	25
Št. 7. Andersenove pripovedke. Za slovensko mladino priredila Utva, 111 str., broš.	35
Št. 8. Akt št. 113	70
Št. 9. Univ. prof. dr. Franc Weber: Problemi sodobne filozofije, 347 str., broš.	70
Št. 10. Ivan Albrecht: Andrej Ternone, religiozna karikaturna iz minulosti, 55 str., broš.	25
Št. 11. Pavel Golia: Peterčkov polednje sanje, božična povest v 4. slikah, 84 str., broš.	35
Št. 12. Fran Milčinski: Mogočni prstan, narodna pravljica v 4. dej., 91 str., broš.	30
Št. 13. V. M. Garčin: Nadežda Nikolajevna, roman, poslovenil U. Žun, 112 str., broš.	30
Št. 14. Dr. Karl Engliš: Denar, narodno-gospodarski spis, poslovenil dr. Albin Ogris, 236 str., br.	80
Št. 16. Janko Samec: Življenje, pesmi, 112 str., broš.	45
Št. 17. Prosper Marimec: Verne duše v vicah, povest, prevel Mirko Pretnar, 80 str.,	80

Št. 18. Jarosl. Vrchlicky: Oporoka lukovskega grajščaka, veseloigra v enem dejanju, poslovenil dr. Fr. Bradač, 47 str., broš.	25
Št. 19. Gerhart Hauptmann: Potopljene zvone, dram. bajka v petih dejanjih, poslovenil Anton Funtek, 124 str., broš.	50
Št. 20. Jul. Zeyer: Gompaci in Komurasaki, japonski roman, iz češčine prevel dr. Fran Bradač, 154 str., broš.	45
Št. 21. Fridolin Žolna: Dvanajst kratkocasnih zgodbic, II., 73 str., broš.	25
Št. 23. Sophokles: Antigone, žalna igra, poslov. C. Golar, 60 str., br.	30
Št. 24. E. L. Bulwer: Poslednji dnevi Pompejev, I. del, 355 str., broš.	80
Št. 25. Poslednji dnevi Pompeja ..	80
Št. 26. L. Andrejev: Črna maseka, poslov. Josip Vidmar, 82 str., br.	25
Št. 27. Fran Erjavec: Brezposelnost in problemi skrbstva za brezposelne, 80 str., broš.	35
Št. 29. Tarzan sin opice	90
Št. 31. Roka roko	25
Št. 32. Živeti	25

Št. 35. Gaj alustij Krisp: Vojna Jugurto, poslov. Ant. Dokler, 123 str., broš.	50
Št. 36. Kaaver Meško: Listki, 144 str.,	65
Št. 37. Domače Hivali	30
Št. 38. Tarzan in svet	90
Št. 39. La Boheme	1.—
Št. 46. Magola	40
Št. 47. Misterij duše	1.—
Št. 48. Tarzanove Hivali	90
Št. 49. Tarzanov sin	90
Št. 50. Slika De Graye	1.20
Št. 51. Slov. balade in romance	80
Št. 52. Sanin	1.50
Št. 54. V metežu	50
Št. 55. Namišljeni bolnik	50
Št. 56. To in onkraj Sotle	30
Št. 57. Tarzanova mladost	80
Št. 58. Glad (Hamsun)	90
Št. 61. Golar: Bratje in sestre	75
Št. 62. Idijot I. del (Dostojevski) ..	90
Št. 63. Idijot II. del (Dostojevski) ..	90
Št. 64. Idijot III. del (Dostojevski) ..	90
Št. 65. Idijot IV. del (Dostojevski) ..	90

Vsi 4 deli skupaj	\$3.25
Št. 22. Gerhart Hauptmann: Potopljene zvone, dram. bajka v petih dejanjih, poslovenil Anton Funtek, 124 str., broš.	50
Št. 23. Jarosl. Vrchlicky: Oporoka lukovskega grajščaka, veseloigra v enem dejanju, poslovenil dr. Fr. Bradač, 47 str., broš.	25
Št. 19. Gerhart Hauptmann: Potopljene zvone, dram. bajka v petih dejanjih, poslovenil Anton Funtek, 124 str., broš.	50
Št. 20. Jul. Zeyer: Gompaci in Komurasaki, japonski roman, iz češčine prevel dr. Fran Bradač, 154 str., broš.	45
Št. 21. Fridolin Žolna: Dvanajst kratkocasnih zgodbic, II., 73 str., broš.	25
Št. 23. Sophokles: Antigone, žalna igra, poslov. C. Golar, 60 str., br.	30
Št. 24. E. L. Bulwer: Poslednji dnevi Pompejev, I. del, 355 str., broš.	80
Št. 25. Poslednji dnevi Pompeja ..	80
Št. 26. L. Andrejev: Črna maseka, poslov. Josip Vidmar, 82 str., br.	25
Št. 27. Fran Erjavec: Brezposelnost in problemi skrbstva za brezposelne, 80 str., broš.	35
Št. 29. Tarzan sin opice	90
Št. 31. Roka roko	25
Št. 32. Živeti	25

Št. 35. Gaj alustij Krisp: Vojna Jugurto, poslov. Ant. Dokler, 123 str., broš.	50
Št. 36. Kaaver Meško: Listki, 144 str.,	65
Št. 37. Domače Hivali	30
Št. 38. Tarzan in svet	90
Št. 39. La Boheme	1.—
Št. 46. Magola	40
Št. 47. Misterij duše	1.—
Št. 48. Tarzanove Hivali	90
Št. 49. Tarzanov sin	90
Št. 50. Slika De Graye	1.20
Št. 51. Slov. balade in romance	80
Št. 52. Sanin	1.50
Št. 54. V metežu	50
Št. 55. Namišljeni bolnik	50
Št. 56. To in onkraj Sotle	30
Št. 57. Tarzanova mladost	80
Št. 58. Glad (Hamsun)	90
Št. 61. Golar: Bratje in sestre	75
Št. 62. Idijot I. del (Dostojevski) ..	90
Št. 63. Idijot II. del (Dostojevski) ..	90
Št. 64. Idijot III. del (Dostojevski) ..	90
Št. 65. Idijot IV. del (Dostojevski) ..	90

SPILMANOVE PRIPOVEDKE:	
2. zv. Maron, krčanski deček iz Li. banona	25
3. zv. Marijina otroka, povest iz kav. kaskih gora	25
4. zv. Praški judek	25
8. zv. Tri Indijanske povesti	30
9. zv. Kraljičin nečak. Zgodovinska povest iz Japanskega	30
10. zv. Zvesti sin. Povest iz vlad Akharja Velikega	25
11. zv. Rdeča in bela vrtnica, povest ..	25
12. zv. Korejska brata. Črtica iz mislonov v Koreji	30
13. zv. Boj in smaga, povest	30
14. zv. Prisega Huronskega glavarja. Povest iz zgodovine kanadske ..	30
15. zv. Angelj snijev. Braziljaka povest	35
16. zv. Zlatokopl. Povest	35
17. zv. Prvič med Indijanci ali vojna v Mikragno	30
18. zv. Pregarjanje Indijank misjonarjev	30
19. zv. Mlada mornarja. Povest	30

Tisoč in ena noč, trdo vez.	90
Tik za fronto	70
Tunel	1.—
Tatiš, Bevk, trd. vez.	75
Tri povesti (Flaubert), trd. vez.	75

Tri povesti grofa Tolstoja	50
Turki pred Dunajem	80
Tranutki oddiha	40
V oklopnjaku okrog sveta, I. del ..	90
V oklopnjaku okrog sveta, II. del ..	90
Veliki inkvizitor	1.—
Vera (Waldova) broš.	35
Vikneva repatica (Levalik) ves. Vrtinar, Rabindranath Tagore trdo vezano	75
broš.	80
Vojška na Balkanu, s slikami	25
Volk spokornik in druge povesti za mladino	1.00
Valentin Vodnika izbrani spis	30
Vodnik svojemu narodu	25
Zgodba Napol. huzarja voa	2.—
Zmisl smrti	60
Zadnji dnevi nesrečnega kralja	60
Zadnja pravda, trdo vezana	75
Zadna pravda	50
Zmaj iz Bosne	70
Zlatarjevo zlato	90
Za milijoni	80
Zemini naše Koprnele	35
Zmote in konec gospodične Pavle ..	35
Zgodovinske anekdote	30
Zločin v Orsevalu 246 str.	1.—

ZBRKA SLOVENSKIH POVESTI:

1. zv. Vojnomir ali poganstvo	30
2. zv. Hudo brezno	35
3. zv. Vesele povesti	35
4. zv. Povesti in slike	35
5. zv. Študent naj bo. Naš vsakdanji kruh	65

ZBRANI SPISI ZA MLADINO (GANGL):

2. zv. trdo vezano. Pripovedke in pesmi	50
3. zv. trdo vezano. Vsebuje 12 povesti	50
4. zv. trdo vezano. Vsebuje 8 povesti ..	50
5. zv. trdo vezano. Vinski brat	50
6. zv. trdo vezano. Vsebuje 10 povesti ..	50

Ljudski oder:

4. zv. Tihotapec, 5 dejanj	60
5. zv. Po 12 letih, 4 dejanja	60

Zbirka ljudskih iger.

3. snopič. Mlin pod zemljo. Sv. Neža, Sanje	60
9. snopič. Na Betlehemskem poljanah. Kazen ne izostane. Očeta kletev, Čašica kava	30
12. snopič. Isgubljen sin, V. ječ, pastirici in kralji, Ljudmila, Planšarica	30
13. snopič. Vestalica, Smrt Marije Device, Marijin otrok	30
14. snopič. Junaška deklica. Sv. Boštjan, Materin blagoslov	30
15. snopič. Turki pred Dunajem, Fabjola in Neža	30
20. snopič. Sv. Just; Ljubzen Marijinega otroka	30

PESMI IN POEZIJE:

Bob za mladi zob, trda vez.	40
Gregorčič, poezije trda vez.	75
Gregorčičeve zbrane pesmi s sliko Godec; Pored narodnih pravljic o Vrbkem jezera. (A. Funtek) ..	40
Trdo vezano	75
Kettejeve poezije trda vez.	1.10
Kraguljčki (Utva)	65
Ko so ocele rože, trda vez.	60
Moje obzorje (Gangl)	1.25
Marcic (Gruden) broš.	30
Primorske pesmi (Gruden) vez.	35
Pohorske poti (Glaser) broš.	30
Slutne (Albrecht) broš.	30
Pesmi Ivan Zornana	30

Originalne slovenske pesmi in prevodi znanih slovenskih pesmi v angleščini

1.25	
Slovenska narodna lirika. Poezije ..	50
Oton Zupančič	50
Ciciban, trd. vez.	50
Mlada pota, trda vez.	50
Sto ugank	50
V zarje Vidove, tr. vez.	90
Vijolica. Pesmi za mladost	80
Zvončki. Zbirka pesmi za slovensko mladino. Trdo vezano	90
Zlatorog, pravljica, trda vez.	80

PESMI Z NOTAMI:

MEŠANI IN MOŠKI ZBORI:	
Priložnostne pesmi (Grum)	\$1.10
Slovenski akordi (Adamič) I. zv.	75
Slovenski akordi (Adamič) II. zv.	75
Pomladanski odmevi I. in II. zv., vsak	45
Ameriška slovenska lira (Holmer) ..	1.50
Orlovke himne (Vodopivec)	1.20
10 moških in mešanih zborov (Adamič) ..	45
16 jugoslovanskih narodnih pesmi (Adamič) 2. zv.	80

Dvanajst pesmi I. in II. zv. izdala Glasbena Matica

ZANIMIVI in KORISTNI PODATKI

FOREIGN LANGUAGE INFORMATION SERVICE — JUGOSLAV BUREAU

AMERIŠKA PETROLEJSKA INDUSTRIJA.

(Nadaljevanje.)

V.

Distilacija petroleja.

Surovi petrolej treba izčistiti (rafinirati) potom distilacije. Kakor smo poprej omenili, je petrolej zmes raznih snovi. Lažje snovi se distilirajo ob nižji temperaturi, težje snovi ob višji temperaturi. Petrolej se zato kuha v posebnih kotlih in se poedine sestavine izločujejo potom distilacije ob raznih temperaturah. Najprej se distilirajo plini, nafta (lahko izhlapljivo olje) in gazolin. Ko so se te snovi izločile iz petroleja, je kotel dosegel temperaturo približno 400 stopinj Fahrenheit. Vrelišče sestavin, ki se pridobivajo potom večje vročine, je previsok, da bi se te snovi uporabljale za gazolin. Z zvišanjem temperature prihaja po gazolinu na vrsto kerozin, ki vsebuje več ogljika kot gazolin. Distilacija se nadaljuje, dokler se ne doseže temperatura 700 stopinj, ko se pridobivajo druge snovi, kot destilate parafina, ki vsebujejo parafinski voski in iz katerih izvira večina mazilnih olj. Srenje-kontinentalni petrolej od daje približno 4 odstotke plina, 25 odstotkov gazolina in nafte, 15 odstotkov kerozina, 40 odstotkov plinovega olja (gas oil), 12 odstotkov parafina in mazilnih olj in 4 odstotkov koksa.

Gazolin in mazilna olja.

S tolikimi avtomobili in Zdrudi- nih državah — po en avtomobil za vsakih pet prebivalcev — se široko občinstvo seveda največ zanimaja za vprašanje gazolina. Sama distilacija petroleja ne bi mogla niti od daleč preskrbovati vse avtomobile z zadostno količino gazolina; kajti, kakor smo omenili, se v petroleju izvorno nahaja le 25 odstotkov gazolina. Gazolin pa se dandanes večinoma pridobiva iz razmeroma neuporabnega plinovega olja (gas oil), ki tvori 40 odstotkov petroleja. Način kemičnega pridobivanja gazolina iz težjih olj je bil iznajden leta 1912 od kemičarjev Standard Oil družbe v Indiani in nosi ime "cracking". Olje se drži nekoliko ur pod visoko temperaturo in se vretje prepušča potem težkega pritiska. Ako temperatura olja znaša čez 700 stopinj Fahrenheit, se molekuli (najmanjši delci) olja vsled vročine zatresejo s tako silo, da se zdrobijo v manjše molekule. Tako se hidrokarbon, ki ga plinovo olje vsebuje, obstoječi iz 20 atomov ogljika, in 42 vodika, zdrobi v dva molekula, od katerih vsak vsebuje po 10 atomov ogljika, ali pa celo v tri ali več molekule od 6 do 7 atomov ogljika. Na tak način se molekuli, ki je poprej zavrel, ob tako visoki temperaturi, da je padel v vrsto plinovega olja, zdrobi v molekule, ki so primerne za gazolin. To je v glavnem proces, ki je znan pod imenom "cracking" in ki je toliko povečal zalogo gazolina ter tako prispeval k razvoju avtomobilstva.

Mazilno olje (lubricant) je tudi petrolejski produkt, s katerim je avtomobil seznanil milijone ljudi. Morda 99 odstotkov vseh umetnih mazil izvira dandanes iz petroleja. V prejšnjih časih so mazila stroje iz živalskega mastja ali rastlinskih olj. Toda te maže so podvržene počasni oksidaciji in postanejo žaltave, kar ima slabe posledice na kovine in stroj. Ko so odkrili petrolej, je večja brzina strojev že komaj bila mogoča ob rabi živalskih in rastlinskih mazil. Daljni razvoj mehanike je bil le mogoče z uporabo mineralnega olja. Prehod iz živalskega in rastlinskega olja na mineralna olja kot mazila je bil revolucionaren in se nekeje ni izvršil brez težkoj. Nekatere masti in olja, ki so jih rabili poprej kot mazila, so bila jedljiva, kot kokosovo olje, olivno olje in tolača, in delavci so dostikrat rabili ta mazila za zabelo. Strojevodje vlačilnih čolnov na Renn niso hoteli uporabljati ameriškega mineralnega olja, ko so pokušili evreti ribo v tem olju. De-

lavei v italijanskih tovarnah so se zgrazali nad pennsylvanijskim mazilnim oljem, ko so ga pokušali kot zabelo za svojo solato.

VI.

Petrolejske družbe.

Rafinerije se v glavnem nahajajo blizu morja in drugih vodnih cest, od koder se produkti ameriške petrolejske industrije izvažajo v vsak kot in konec sveta. To ni prav nič pretirano. Potniki v najoddaljenejših krajih sveta so v svojih potopisih omenili čolne dijakov, zakrpanih s ploščevinami iz kant ameriškega petroleja.

Ogromen kapital je investiran v industrijo, ki jo vodijo velike korporacije. Oglasi na postajah za gazolin in garazah so popularizirale njihovo ime, dasi vsakdo se veda takoj ne zmisli na to, da na pr. toliko oglašena beseda "Standard Oil Company of New York, Standard Oil Company of New Jersey, Standard Oil Company of Indiana, Standard Oil Company of California, Tide Water Associated Oil Company, Marland Oil Company, Vacuum Oil Company in Texas Oil Company.

Petrolej bo kmalu zmanjkal.

Kaj pa bomo počeli, ko bo zaloga petroleja popolnoma izčrpana? Znanstveniki federalne vlade so izračunali, da bodo vsi znani viri petroleja izčrpani tekem 20 let. V daljši bodočnosti bo veda pač morala iznajti nove vire za gonilno silo in za mazila. Drugače vsa moderna mehanična civilizacija propade.

V bližnji bodočnosti bo prva od pomoči obstajala v tem, da bo kemičarji razvili ekonomično obdelovanje velikih maslag kamurja, ki se zove "oil shale" (oljni škrljavec). V državah Colorado in Utah imamo cele gore tega kamurja in v sami državi Indiani se nahaja čez 450 milijonov ton iste gube. Ta škrljavec je prazen z neko solidno organsko snovjo zvan "kerogen", ki je slična asfaltu ali vosku. Ako se ta snov zagreje, spreminja se v olje. Ta kamen odaja po deset do petdeset galon olja za vsako tona, tako da se bo iz "oil shales" končno pridobivalo več gazolina kakor iz petroleja. Toda stroški izkopavanja, zmehkanja in ogrevanja tolikih ton večinoma neuporabnih skal so dandanes še previsoki, da bi "shale oil" mogel že sedaj konkurirati s petrolejem. Treba pač iznajti nove, bolj ekonomične metode dobivanja.

Trčenje dveh lokomotiv.

Pri železniškem mostu v Splitu sta trčili pred kratkim dve lokomotivi. Kurjača in strojnika sta pravočasno skočila na tla in se tako rešila skoro sigurne smrti. Pri nesreči sta bili ranjeni dve osebi, lokomotivi pa sta bili težko poškodovani.

Hrbotbol, lumbago, revmatizem.

Hitra in gotova pomoč z Red Cross ledičnim obližem.

Na tisoče jih je dobilo hitro in trajno pomoč od strašnih bolečin hrbotbola, revmatizma in lumbaga s takojšnjo uporabo svetovnoznane Red Cross ledičnega obliža. Zakaj bi trpeli še en dan, če vam bo ta slaven obliž pomagal tako hitro iz zadrege. Ako pripelje Red Cross ledični obliž na boleče mesto, boste doželi gorke, podpre in udobnosti. Zdravilo se vsesa v sedež bolečine, nakar okorelost čudežno izgine. Red Cross ledični obliž je dvakrat tako velik kot navadni obliž. Ni progele, in rdeče flanelasto ozadje vzdržuje gorke, zdravilo se pa vsega skozi kožo v okorele sklepe in mišice. Niti en dan več vam ni treba trpeti. Poskusajte Red Cross ledični obliž danes ter se prepričajte, kako hitro prežene to zanesljivo zdravilo nadloge hrbotbola, revmatizma in lumbaga. Po vseh lekarnah. —Adv't.

ZNANI ŠKOTSKI IGRALEC IN NJEGOVA ŽENA

Levi na sliki je škotski igralec Sir Hary Lauder, ki se pogovarja z znanim botanikom Darwinom. Na desni je Lauderjeva žena.

Maksim Gorki:

Delo.

Blizu Kazanja je bila velika tovarna ladja z blagom iz Perzije zavozila na pečino in dobila težke poškodbe na dnu. Skupina nosačev, namenjenih, da ladjo raztovorijo, me je vzela seboj. Bilo je v septembru, močan veter je vel s kopnega, na sivi reki so jezo po skakovali valovi, veter je razbijal kakor besen in mrzel dež je padal na reko. Delavci, približno petdeset mož, so se v mrčurcu razpoloženo namestili na krovu praznega tovornega čolna, zaviti v plahne in jadra. Majhen parnik je sopihajoč vlekel čoln in pihal snope rdečih isker v dež.

Bilo je proti večeru. Svinčeno težko, mokro nebo, se je temno spuščalo na reko. Delavci so mrnili in psovali, kleli na dež, na veter, na celo življenje, leno so se vlačili po krovu sem in tja in iskali zaščite pred mrazom in mokroto.

Proti polnoči smo prišli do kraja neizgode. Našo ladjo so tesno zavzeli ob ponesrečeno. Naš predelavalec, star možak, zvit pes s kozavim obrazom in ostrim jezikom, z očmi in nosom kakor jastreb, je strgal očepice, mokro, da je kar kapljal od nje, raz golo črepijo in zakričal z visokim, ženskim glasom:

— Molit, fantje!

V temi so se na krovu čolna ljudje stisnili v črn kup in godrnjali kakor medvedje. Predelavalec je bil z molitvijo prvi gotov in je vpil nato:

— Svetilke sem! Tako, fantje, zdaj pokažite, kaj se pravi delati!

Kakor da se spuščajo v borbo, tako so se vrgli na krov in v skladišča napolnjenih ladje — z glasnim krikom, rjovenjem in tudi marsikatero šalo. Kakor da so s puhom napolnjene blazine, s toliko lahkoto so skozi zrak mimo mene letale vreče, polne riža, zavojci rozin, koz, ovčjih run. Korenjaške postavbe so divjale mimo mene in se z glasnim vikom in krikom in sočnimi psovki mi vzdolžale med seboj. Kar verjeti ni bilo mogoče, da prav tisti okorni, mrčni ljudje, ki so pravkar tako malo-dušno jadikovali o življenju, zdaj tako veselo, lahko in ročno delajo. Dež je postal močnejši in bolj narzel; veter je narasel, trgaj je srajec in jih ljudem vihal čez glave in razgaljal živote. V mokri temi, pri medlem svitu šestih svetilk, so črne postavbe besnele druga mimo druge; votlo so tolkle njihove noge na tramove v krovih obeh ladij. Delali so tako, kakor da so se vsi bili dela izstradali, kakor da so že oddavljali vsi stremeli za užitek, poldrugi cent težke vreče metali iz roke v roko in viharili s težkimi svečnjami na grbi. — Kakor igraje se so delali, z veselo otroško udanostjo, z onim pijanim veseljem nad delom, ki ga po sladkosti prekaša samo — objem žene.

Velik, brkat mož v dolgem površniku — bil je pač lastnik blaga ali njegov pooblaščenec — je nenkrat zaklical nemožno:

— Ljudje — za eno vedro dam! Vi zlodji, za dva dam! Samo krepkeje poprimite!

Od vseh strani obenem so rjnili močni glasovi iz teme:

— Tri vedra!

— Naj bo tri torej! Potem pa tudi delajte strumno!

In vihar dela je divjal še besneje.

Tudi jaz sem se oprijel, vlačil sem vreče in metal, norel nazaj in jemale druge; in zdelo se mi je, kakor da se jaz sam in vse okoli mene vrtinči v surovem plesu, kakor da bi mogli ti ljudje mesec in leta delati tako strašno in tako veselo, ne da bi se utrudili, ne da bi varovali svoje moči, kakor da bi bili tudi kos, cerkvene stolpe in minarete po mestu zagrabiti tako in jih odvleči, kamor bi hoteli.

To noč sem preživel v nekem radostnem opoju, kakršnega še nikoli nisem užil in v moji duši je gorela želja, da bi vse življenje prebil v takem polblaznem zamaknem ustvarjanju. Od stenah ladje so plesali valovi, dež je tolkel ob krov, veter je tulil čez reko, v sivi sopari jutranjega mraza so mrzlično, neutrudljivo divjali polnagi, premočeni ljudje sem in tja, kričali, se smejali in bili ponosni na svojo moč in na svoje delo.

In potem je veter nenkrat raztrgal maso črnih oblakov in na svetli modri pegi neba je rožnato pomelknil solnčni žarek — z enodusnim krikom so ga pozdravile te veselo živali in otresle mokro grivo po svojih ljubih obrazih. — Najraje bi te dvonožne živali objel in poljubljal, ki so tako modro in brhko bile pri delu, ki so se delu udale s takim zabijanjem samega sebe.

In polnagi ljudje so delali do dveh popoldne, dokler niso preložili vsega blaga in s pobožnostjo sem spoznal sredi njih, kako bogato je človeštvo na čudovitih močeh.

Potem so vsi zlezli na parnik in se tam potopili v globok sen — kakor pijani. Ko smo dospeli v Kazan, so se usuli na pešeni brez kakor potok sivega blata in so šli v krčmo, da — spijo svoja tri vedra vodke.

Tam je Baškin pristopil k meni, me ogledal in dejal: — Kaj so le vendar napravili s teboj?

Ves vžihčen sem mu poročal o našem delu. Poslušal me je, vzdihnil potem in rekel s prezirom:

— Saj si norec! Ne, še huje — idijot si!

Najstarejša žena v Zagrebu.

V Zagrebu je praznovala dvoma majorja Eliza Rukovina svoj 100. rojstni dan. Stoletnico je preživel veselo v krogu svojih najbližjih. Njeno fizično stanje je še prav dobro: zdrava je in izgleda kakor 70-letna žena ter opravlja male hišne posle, popravlja in šiva perilo itd. Vsa, kdor jo pozna, hvali njeno gostoljubnost in dobro srce.

ITALJANSKE HARMONIKE

MI izdelujemo in importiramo razne prvotne ročne naprave ITALJANSKE HARMONIKE, najboljša na svetu. Dostojen garancije. Naše cene so nižje kot drugih izdelovalcev. Brezplačen pouk v izražanju kupcem. Pišite po BREZPLAČNI RENK RUATTA SERENELLI & CO. 1014 Blue Island Ave, Dept. 76, Chicago, Ill.

NEKAJ O PREPROGAH

Domovina preprog je Azija, kjer že od pradavnih časov evete domača obrt tkanja in vezenja preprog. Tekom stoletij se je ta obrt v pogledu tehnike, ornametike in barv zelo spopolnila. Že v starodavnih časih so imeli ljudje navado pokrivati stene svojih stanovanj z raznimi tkaninami, ki so jim služile tudi kot zavese ali prtiči, s katerimi so pregrinjali mize, stole in drugo pohištvo. Polagoma so se razvili iz teh primitivnih tkanin domači izdelki umetniške vrednote. Tehnika in spretnost se je izpopolnjevala in kmalu je nastala domača obrt, s katero so se pečali moški in ženske. Celotni perzijski mogotci so bili veliki mojstri v izdelovanju preprog in marsikatera dragocena preproga se lahko še dandanašnji pohvali, da jo je izdelal orientalski aristokrat. V Carigradu kažejo zelo lepe preproge, ki jih je izdelal turški sultan.

Perzijske preproge so prišle k nam najbrže za časa turških vojn in danes je preproga del pohištva, ki ga moderni salon ali umetniški atelje skoraj ne more pogrešati. Vsaka pristna perzijska preproga je prvovrstno umetniško delo, ki se odlikuje po svoji čudoviti tehniki in kompoziciji. Kdor se je pečal z ornamentiko, ve, da v uporablja temeljne motive ornamentike, ki jo opazimo na perzijskih preproh, tudi drugi narodi pri svojih tkaninah in vezenjih. Tkanje preprog je zapustilo globoko korenine v Bolgariji, Srbiji, na Hrvaškem, v Dalmaciji, v Bosni in Hercegovini, v Romuniji, pa tudi Italiji, Franciji, Belgiji in na Holandskem. Že v 14. in 16. stoletju se je razvilo na Holandskem izdelovanje preprog kot umetna domača obrt. Popraščevanje po preproh je bilo na Holandskem veliko, ker so si hoteli ljudje opremiti in urediti topla stanovanja. V Franciji so začeli izdelovati gobeline, na katerih vidimo, razne historične, mitološke in alegorične slike.

Orient je ostal zvest svoji tradiciji in se za analogne tehnike in vzorce tapet, odnosno gobelinov ni zmenil. Kljub vsem imitacijam in prizadevanju, da bi prenesli orientalsko tehniko in ornamentiko v druge dežele, je ostala prednost perzijskih preprog neizpremenjena. Stare perzijske preproge predstavljajo še vedno solidno vrednost. Glavni sedež trgovine s perzijskimi preprogami je v Smirni in v Carigradu, kjer se dobe še dandanašnji dragoceni stari originali. Na znamenitih carigradskih bazarjih so cela skladišča raznih preprog, ki pa seveda še daleč niso originalne. Med njimi je mnogo tovarniških izdelkov, ki jih lajk prav lahko zamenja z ročnimi deli. Nekateri trgovci kupujejo perzijske preproge neposredno pri domačinih ali pa v orientalskih skladiščih. Taki trgovci imajo veliko prakso in zato se lahko na njihovo mnenje v preprohah zanesemo.

Orientalske preproge delimo v štiri glavne skupine: turško - anatolske, kavkaške, perzijske in pa srednjeazijske. Perzijske preproge se dele po krajih, kjer so bile izdelane, v več vrst, med katerimi so najbolj znane Azerbejdžan, Feraban, Kurdistan, Khorasan, Kirman in Kashaki. S tem seveda še ni rečeno, da smo omenili vse kraje, kjer se izdelujejo dragocene orientalske preproge. Najlepše in najdražje so lepo okrašene in solidno izdelane svilene preproge.

Vsi oni, ki so plačali članarino, jih bodo prejeli po pošti naravnost iz Ljubljane. Natančen čas bomo že pravočasno poročali. Vsakdo, ki se je medtem morda selil, mora skrbeti, da bo knjige dobil na naslovu, ki ga je naznanil takrat, ko je plačal naročnino.

Mi smo posebej naročili par sto iztisov, da lahko ustrezemo tudi onim, ki še niso člani te družbe. Velika pratika, kakor vse ostale knjige bodo jako zanimive.

Prav vsakdo -
kdor kaj išče; kdor kaj ponuja; kdor kaj kupuje; kdor kaj prodaja; prav vsakdo priznava, da imajo čudovit uspeh —

MALI OGLASI
v "Glas Naroda".

ROJAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA". NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDRŽAVAH.

Leonid Andrejev:

Ježa.

Na jugu sem nekoč jezdil. Dotlej sem sedel vsega skupaj samo dvakrat na konju: prvokrat ne več kot dve minuti, drugokrat pa se mi je posrečilo ostati na konju celih deset minut in sicer samo zato, ker sem se prijel konja za vrat in sem s tem preprečil, da bi prekmalu padel. Obakrat sem zletel konju čez glavo, a ne zato, ker bi se mi bil zdel ta način najboljše, marveč zgolj zato, ker nisem več utegnil premišljevat o svojem položaju ter izvrati kakega drugega načina.

Ko so pripravili konje, sem vprašal vodnika, Tatarja:

— A če bi padel, kako paj rečem konju, naj me počaka?

— O, nikar se ne vzemirajte. On vas že sam počaka. Ne bo ušel, ne.

Od začetka je bilo vse to prav zanimivo: nalanko sem hopsal, odskakoval gor, nato pa zopet bliskoma dol in se nepričakovano našel na konjskem hrbtu, radi tega pa vnovič odletel gor. Tudi kaj vam rad dal samo tale nasvet: če bi se vam zdelo potrebno, da poveste kaj svojemu tovaršu, odložite to rajši na kako drugo priliko in sploh skušajte skriti svoj jezik, kar moči globoko v ustih, za kaj, če ga le malec spustite, zaide med zobe, kar pa silno boli.

Čez dobre pol ure nisem imel nič proti temu, da bi stopil dol, ampak stopil, kakor se spodobi. Stvar je nemreča, da sem začel odskakovati previsoko in zato nisem bil prepričan, da pridem, ko letim dol, zagotovo zopet na konja. Oči imam precej slabe, konj pa je majhen in je torej na konja jako težko zvišati meriti, tem bolj, ker konj venomer dirja. To je prav tako, kakor če streljate na letečega ključa. Enkrat sem se usedel konju na glavo, večkrat pa sem zadel prav na rep. Prijemati se ne za rep nikakor ni priporočljivo, to vem z gotovostjo. Zelo težko ga je namreč ujeti in se ne splača truditi se. Če vidite, da boste morali na vsak način pasti, in če so blizu tam kake gospodične, pri katerih bi radi do konca veljati za moža, potem se ravnaj takole: Prekrižajte roke na prsih, pogledjte ponosno okoli sebe in se zvalite doli z glavo naprej in sicer na levo stran, če je prepad na desni, toda na desno, če je prepad na levi. Če pa še dvomite, ali bi padli ali ne, potem se pa primite konja za vrat in vpijte na vse

kriplje. Nato če vam zmanjka glasu, pa cepnite dol.

Tudi ni priporočljivo jezdit skupaj s tovarišem, ki zna boljše jahati kot vi. On vam daje venomer dobrih nasvetov, kar pa silno razburja živce. Na primer kriči na vas:

— Stremena! Stremena drži trdnje! Drži, drugače se preku-pieneš.

Nato bi lahko temeljito odvrnili, da pač lahko dobro držiš stremena, če veš, kje so, ali jaz jih lovim že cele pol ure; toda odgovoriti ne utegnem in to je silno neprijetno.

Ali pa vpije takole:

— Nikar ne delaj vratolomnih vaj! Zakaj pa ležeš konju pod trebuh? Sedi ravno, sicer telebnoš doli. Pri moji veri, da se zavalíš doli.

Tega pa on ne razume, da jaz ne delam nikakih vratolomnih vaj, ampak da lezem konju pod trebuh samo zato, ker drugače ne morem. Ali pa se začne občudovati krasoto prirode baš takrat, ko letim od zgoraj navzdol in iščem, kje je moj konj, na katerega bi moral prileteti:

— Pogledj, no, Jalta (Jalta je letovišče na obali Črnega morja) se vidi! Kako lepo je morje!

Ali pa ti začne očitati, da se prodniraš.

— Zakaj pa kar mahoma ustavljaš dirajočega konja? Čemu se tako bahaš?

Toda konj se sam ustavlja. Zlomek ga vzemi! In potem reče tovariš še to — prav kakor bi mi očital:

— Nu, vidiš, saj sem rekel, da boš telebnil doli — in si res telebnil.

PRIPOROČLJIVA KNJIGA.

Josip Lavtizar, župnik v Ratechah na Gorenjskem, je izdal spomine na svoja potovanja Lavtizar je prepotoval vso Evropo ter dober del Azije ter zna jako zanimivo pripovedovati.

Knjiga ima 36 poglavij. V prvih poglavjih opisuje dogodke iz svoje mladosti, v nadaljnjih se pa bavi s kraji, katere je prepotoval.

Kot rečeno, knjiga je jako zanimiva ter jo vsakemu priporočamo. V zalogi jo ima Slovenic Publishing Co., 82 Cortlandt St., New York City, ter stane s poštnino vred \$1.50.

SEZNAM KNJIG VODNIKOVE DRUŽBE

ki izidejo oktobra meseca.

1. Velika pratika za leto 1927.
2. Iz skrivnosti prirode — poljudno znanstveni spisi.
3. Juš Kozak; Beli mecesen — povesti.
4. Vladimir Levstik: Klavir pravice — povest iz vojne dobe.

Vsi oni, ki so plačali članarino, jih bodo prejeli po pošti naravnost iz Ljubljane. Natančen čas bomo že pravočasno poročali. Vsakdo, ki se je medtem morda selil, mora skrbeti, da bo knjige dobil na naslovu, ki ga je naznanil takrat, ko je plačal naročnino.

Mi smo posebej naročili par sto iztisov, da lahko ustrezemo tudi onim, ki še niso člani te družbe. Velika pratika, kakor vse ostale knjige bodo jako zanimive.

CENA 4 KNJIGAM JE

\$1.50

Poslajte z naročilom natančen naslov in potrebno svoto in poslali vam jih bomo poštne prosto, dokler zaloga ne pade.

Vsa tozadevna pisma naslovite na:

"GLAS NARODA"

82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA"

BELA NOČ.

ZGODOVINSKI ROMAN.

Za "Glas Naroda" priredil G. P.

2

(Nadaljevanje.)

Velika kneginja je stala ob plamtečem kamnu ter zrla v kristalno ogledalo, ne da bi kaj videla. Misli je na to, kar je prestala že dosedaj. Na kak rafiniran način so odstranili od nje vse, ki so mislili dobro ž njo, prav vse! Marijo Petrovno Sukov, katero je ljubila, grofa Černišova, ki ji je bil zelo udan, grofice Rumianzov ter sploh vse, v kojih srečih se je vzbudilo sočutje z velikoknežjim parom. Ni ga bilo človeka na dvoru, ki bi si drznil odgovoriti jima drugače kot z da ali ne, iz strahu pred nemilostjo.

Svoji materi je smela pisati Katarina le potom kolegijsa za zunanje zadeve. Ta kolegij je odpiral došla pisma, predno jih je došla Katarina v roke, zahteval pisma nazaj ter sestavil odgovore, katere je morala Katarina podpisati. Le s pomočjo tajnega sla je mogla obvestiti svojo mater, kako mora vse kupiti, vsakega špijona carinje, da ne bo popolnoma uničena. Osemnajst let je bilo tako ter je ostalo. Razkošje je bilo veliko, a ljudje so bili majhni in beda velika. Osemnajst let je že trajala ta brezmejna hinavščina in osemnajst let je odgovarjala na strogo povelje carinje s ponižnimi besedami:

— No poznam nobene druge želje kot poročiti se vašemu cesarskemu veličanstvu.

Osemnajst let laži in slepila, natočevanja in sovraštva! — Vse to je stara pesem, Katarina, — je nadaljevala kneginja sočutno. — Ali se godi velikemu knezu kaj boljše? Zakaj naenkrat tako obupana?

Katarina je molčala. Ne, tudi velikemu knezu se ni godilo boljše. Pred kratkim mu je carinja zapretila, da ga bo poslala na trdnjavo kot zločinca proti veličanstvu in ob neki drugi priliki mu je hotela pripraviti isto usodo kot Peter Veliki svojemu sinu Alekseju, ki se je ustavljal v družbi staro ruske stranke reformam svoje očeta. Zbežal je v inozemstvo, a privabili so ga iz Napolja nazaj domov, kjer ga je dal njegov oče mučiti in usmrtiti.

— Izgubila sem pogum, — je odvrnila Katarina nervozno. — Stokrat sem že prosila carinjo, naj me posluša a vedno je to odklonila. Ona sluti, da čakam njene smrti ter čaka na priliko, da me uniči, odkar je zaznamovana. Vedno pa zopet okreva.

— Tudi carinja mora umreti, — je odvrnila kneginja Daškov. — Prepozno, — je odvrnila Katarina, s tresočimi se ustnicami. — Tvoj stric kancelar, je našel načrt Bestuševe, ki me določa po rjeni smrti za sovladarico Petra. Prijeli so ga ter poslali v Goretovo.

— Katarina, — je vzkliknila kneginja Daškov, vsa preplašena. To, kar ji je velika kneginja ravno kar priznala, je bilo očividna prepričanja, da se ne bo mogel Peter, omarjan v zdravju, sovraženik vsake resne delavnosti, udan pijači, posnemalce pruskega Fridrika in sovražen od ruskega naroda, nikdar držati na prestolu. Določeno je bilo vse do najmanjše podrobnosti. Bestušev seveda tudi ni pozabil samega sebe ter si pridržal s privoljenjem Katarine poveljstvo nad gardo, ter predsedništvo nad zunanjim uradom. Ta načrt se je obračal proti Petru, a posegel obenem tudi v pravice ruske carinje, da določi sama prestolonaslednika ter da pokaže ruski zgodovini pot preko svoje smrti.

— Čuj, Velika kneginja se je hitro vzravala.

— Nobene besede, Panin!

V dvorani Petra Velikega, ki je ločevala sobe velikoknežjega para ter predstavljala obenem predsobo k sobam carinje Elizabete, so zašumela vrata.

Nemo, s preplašenimi pogledi, sta prisluškovali obe ženski bližajocih se korakom.

Nekdo je potkal. Kneginja Daškov je odprla. Vstopil je kava lir, visoko rasel in suh, star kakih pet in štirideset let. Njegov ostrigladkoobrit obraz je izgledal zmeden. Negotovo se je priklonil Panin pred Katarino in kneginjo.

— Kaj prinašate? — je vprašala Katarina napeto.

Obotavljal se je. Skušal je dati svojim mislim izraza. — Cesar ska visokost, — je rekel končno, — vi veste, kako zvesto sem vam vdan že dolga leta.

Katarina ga je na kratko prekinila.

— Odgovor, Panin, — je rekla nestrpno, — odgovor.

Grof Panin je zmajal z ramama.

Carinja je preveč bolna ter ne more sprejeti vaše cesarske visokosti, — je odvrnil z neprikritim sočutjem.

Katarina je napravila kretnjo velike nevolje.

— Kaj manjka njenemu veličanstvu? — je vprašala, vidno razočarana.

— Od večerj zvečer ima hudo mrzlico, — je odvrnil Panin zelo resno. — Danes jutraj pa se je pridružil lahko krvavenje pljuč.

Katarina je zrla nanj z nemim vprašanjem. Njegove oči pa so se ji previdno izognile. Stene cesarskih gradov so imele usesa. Nevarno je bilo govoriti več kot najbolj potrebno glede bolezni Elizabete. Res, — tam je bila carinja, ki je že dolgo bolela, ki je trpela na težkih histeričnih krčih, ki se je pogosto vgriznila v jezik tekom napadov omedlevice, koje zadnji dihi pa je še vedno lahko uničil vsakega podanika — in tukaj mlada cvetoča prestolonaslednica, koje usoda je bila danes bolj ogrožena kot kdaj poprej in ki je mogla za naslednjega dne nositi krono. Ni bilo lahko vzdržati se na površju v tem čarovniškem kotlu intrig, v tem boju strank, ter se za varovati na obe strani. — V bližini carja, v bližini smrti, — pravi ruski pregovor.

Katarina je videla zadrego drugače tako varnega dvorjana in misli je, da lahko sklepa iz tega, da je bil grof Panin prisiljen k laži, da ni Elizabeta resno bolna in da predstavlja majhen napad bolezni le dobrodošlo pretvezo, da jo zopet zavrne in da jo obsoja, ne da bi jo poslušala.

— Torej zopet zaman, — je zašepetala, vsa potrta.

Panin je globoko vzdihnil.

— Če bi bilo le to, — je nadaljeval, — Bodite močna, cesarska visokost. Sporočiti moram še eno najvišje povelje.

— Nova nesreča? — je pripomnila kneginja Daškov.

Panin jo je ožvignil s kratkim stranskim pogledom. Navzočnost te majhne, očarljive kneginje, kateri je že dolgo časa vneto dvoril, je bila zanj skrajno mučna. Vedel je, kako zelo je bila udana veliki kneginji ter se bal, da ne bo znala ločiti moža od njegovega urada, da mu bo osebno zamerila neveselo sporočilo, katero je prinesel.

Katarina se je hitro obrnila proti njemu.

— K stvari, grof, — je rekla ostro. — Kaj želi cesarica?

— Zahteva, — je nadaljeval Panin, — od vaše visokosti odkrito priznanje vaše krivde.

Vsi trije so molčali.

— Kakšne krivde? — je rekla nato Katarina z naporom.

IZ ŠPORTNEGA SVETA

Slika nam kaže dijake University of Southern California pri football igri.

— Pozna se načrt Bestuševe, — je odgovoril Panin počasi. — Carinja ga je čitala. Ko so jo včeraj zvečer našli nezvestno, ga je imela v roki.

— Uboga Katarina, — je zašepetala kneginja.

(Dalje prihodnjic.)

Mali junak.

Iz spominov neznanca.

(Nadaljevanje.)

Tedaj se je pa razlegel veselje klic k odhodu. Vsi so se veselo vznemirili, z vseh strani se je razlegal živahen pomenek in smeh. Čez par minut se je terasa spraznila. Gospa M. se je odrekla izletu in naposled priznala, da ni doela zdrava. No, hvala bogu, vsi so se odpravili, vsi zahitili; nadlegovati jo s tarnanjem, spraševanjem in navseti ni bilo več časa. Malo jih je ostalo doma. Mož ji je rekel par besed; odvrnila mu je, da bo še danes zdrava, da naj se ne vznemirja, da ni potreba, da bi šla v posteljo, da pojde na vrt sama... z menoj... Pri tem je pogledala name. Kdo je bil bolj srečen! Kar zardel sem veselja. Čez minuto sva bila že na poti.

Šla je ravno po tistih drevo-redih, cesticah in stezicah, po katerih se je pred kratkim vračala iz gaja, instinktivno spominja se svoje prejšnje poti, neprestano zroč predse, oči uprte v tla, iskaje na njih in ne odgovarja mi, ker je očividno pozabila, da ji grem ob strani.

Kmalu sva dospela do kraja, kjer sem pobral zavoj in kjer je prenehala cestica. Tedaj se je naenkrat ustavila in s slabim, od skrbi zamirajočim glasom dejala da j je slabo, da pojde domov. Ko pa sva prišla do vrtno ograje, je spet obstala in pomislila trenutek. Obupen usmev ji je zibnil na ustnicah in vsa onemogla, izmučena, pripravljena na vse, udana v svojo usodo se je molče vrnila na prejšnjo pot, ne da bi mi rekla besedico.

Srce se mi je krčilo žalosti in nisem vedel, kaj naj storim. Šla sva, ali boljše rečeno, peljal sem jo na mesto, odkoder sem pred eno uro začel topot konja in njun pogovor. Tu blizu košatega bresta je bila vseka klop v ogromno skalo, okoli katere se je ovijal bršljan, rasel poljski jasmin in šipek. (Ves ta gaj je bil posejan z mastiči, lopiacami, volčinami in enakimi presenečenji). Gospa M. je sedla na klopec ter se nesvestno zamaknila v čudovito pokrajino, ki se je razprostirala pred nama. Zatem je odprla knjigo in se nepremično zazrla vanjo, ne da bi obračala listov, ne da bi čitala, skoraj ne da bi se zavedala, kaj dela. Bilo je že pol desetih. Sonce se je že visoko dvignilo in mogočno plavalo nad nama po sinjem, globokem nebu, da se je zdelo, da se topi v lastnem ognju. Kosci so bili že daleč, komaj jih je bilo še videti z našega brega. Za njimi so se vleki brezkončni razgledni pokosene trave in poredkoma pošumevajoči vetrček je pilhal k nama njen vonjavčič par. Naokoli se je pa neprestano razlegal neprenehljivi koncert o, nih, ki "ne sejejo in ne žanjejo", ki so svobodni kot zrak, ki ga seka s svojimi prešernimi peruti.

Zdelo se je, da je ta hip vsaka cvetlica, najzadnja bilka, izhlapevajoč daritveni vonj, govorila Stvarniku svojemu: "Oče! Blažena sem in srečna!"

Ozrl sem se na bedno žensko, ki je bila edina kot mrtvec sredi

vsega tega veselega življenja. Na trepalnicah sta ji obviseli dve debeli solzi; ostrba bol ju je iztisnila iz srca. Moč sem imel, da oživim in osrečim to bledo in zamirajoče srce, samo videl nsem, kako naj to izvršim, kako naj primem za svar. In mučil sem se Stokrat me je vleko k nji in vskokrat mi je lice vzplamtelo kot ogenj.

Nenadoma me je razsvetlila rešilna misel. Sredstvo sem našel in ves sem oživel.

"Ali hočete, da vam natrgam šopek?" sem rekel tako vesel, da je gospa M. naenkrat dvignila glavo in me presunljivo pogledala.

"Prinesi", je dejala s slabim glasom, se malec nasmehnila in takoj spet povesila oči v knjigo.

"Sicer tudi tu pokose travo in ne bo več cvetlice!" sem zaklical in veselo odhitel na delo.

Kmalu sem nabral šopek, kaj priprist in reven. Sram bi me bilo prineesti ga v sobo. Toda kako radostno mi je utripalo srce, ko sem ga nabiral in povezoval! Vedel sem, da je v bližini njiva z dozorelo ržjo. Tja sem stekel po modrih. Zmešal sem ga z dolgimi, zlatimi in krasnimi klasi rži. V bližini sem našel na celo gne do potonice in moj šopek se je začel polniti. Na polju sem našel zvončice in poljske nageljčke, po povodni, rumene lilije sem pa stekel prav na breg reke. Naposled, ko sem se vračal na mesto in skočil za hip v gaj, da si nabavim par svetlo-zelenih, širokih javorovih listov in zavijem vanje svoj šopek, sem slučajno nagel na celo družino mačeh, blizu katerih je v mojo srečo izdajal vonjajoči vijolični duh v sočni, gosti travi skrivajočo se cvetko, še vso posuto z bliščnimi rosnimi kapljicami. Šopek je bil gotov. Povezal sem ga z dolgo, tenko travo, ki sem jo zvil v vrvice, previdno položil v notranjost šopka, ga zamiral s cvetkami, toda tako, da se je lahko zapazilo, ako vzbudi moj šopek le količkaj zanimanja.

Odsel sem ga gospe M. Spotoma se mi je zazdelo, da je pismo preveč na vidnem mestu, in še bolj sem ga zakril. Ko sem stopal bliže, sem ga še bolj potisnil v cvetlice in naposled, že na mestu, sem ga naenkrat sunil tako globoko v notranjost šopka, da ni bilo na zunaj ničesar opaziti. Na licu mi je gorel cel plamen. Želel sem si zakriti lice z rokami in da sem zbežati, toda gospa M. je pogledala na moje cvetke tako, kakor da je že povsem pozabila, da sem jih šel nabirati.

Mehanično, ne da bi pogledala, je stegnila svojo roko in vzela moje darilo, toda ga takoj položila na klop, kakor da sem ga ji zato dal, in znova, uprla oči v knjigo kot v omotici. Kar solze so se mi nabirale zaradi tega neuspeha.

"Da ima le moj šopek polg se be", sem si mislil, "da bi ga le ne pozabila!" Legel sem nedaleč v travo, položil desno roko pod glavo in si zastrl oči, kakor da me premaguje spanec. Nisem pa spustil oči od nje in sem čakal.

Preteklo je deset minut. Zdelo se mi je, da ji čimdalje bolj blede obraz... Nenadoma mi je prišel na pomoč blag slučaj.

To je bila velika zlata čebela, ki jo je prinesel dobi vetreček, meni na srce. Najprej je pobrenčala nad mojo glavo in zletela nato k gospe M. Ta je zamahnila parkrat, toda čebela je kot nalašč še bolj silila k nji. Naposled je gospa M. zgrabila moj šopek in zamahnila z njim. Pri tej priti je skočil zavoj izpod cvetlice in padel naravnost na odprto knjigo. Zdrnil sem se. Nekaj časa je gledala nema od strmenja zdaj na zavoj zdaj na cvetlice v svojih rokah in očividno ni mogla verjeti svojim očem. Nenadoma je zardela, se zmedla in pogledala name. Toda še pravočasno sem vlovil njen pogled in krepko zaprl oči, kakor da trdnj spim. Za nič na svetu bi ji sedaj ne pogledal naravnost v obraz. Srce mi je zamiralo in tripalo kot ptičica, ki pade v roke kodraslemu vaškemu paglavcu. Ne pomnim, koliko časa sem ležal tako z zaprtimi očmi; najbrž kake dve — tri minute. Nazadnje sem se ohrabil in jih odprl. Gospa M. je hlastno čitala pismo in po razpelnih licih, po bleščočem in solznem pogledu, po sijajočem obrazu, na katerem je vsaka potezica podrtivala od radostnega občutka, sem spoznal, da je bila sreča v tem pismu in da je očividno razpršena vsa njena tuga. Bolestno-sladko čustvo se mi je polastilo srca, s težavo sem se zatajeval. Nikoli ne pozabim tega trenutka!

Naenkrat, še daleč proč, so se razlegli klici:

"Madame M.! Natalie! Natalie!"

Ni se odzvala, ampak se naglo dvignila s klopec, stopila k meni in se sklonila nad mene. Čutil sem, da mi gleda naravnost v obraz. Trepalnice so mi zadrtile, toda premagal sem se in nisem odprl oči. Trudil sem se dihati umerno in mirno, toda srce me je dušilo s svojimi nerednimi udarci. Njen goreči dihi mi je palil lice; blizu — blizu se je nagnila k mojemu obličju, kot da ga preizkuša. Naposled so padli poljubi in solze na mojo roko, na ono, ki mi je ležala na prsih, in dvakrat jo je poljubila.

"Natalie, Natalie! Kje si?" se je razleglo znova že blizu naju. "Takoj!" se je oglasila gospa M. s svojim polnim, srebrnim glasom, ki pa je bil silno zamolkel in ki je podrtavala vsled solz, in sicer tako tiho, da sem edinole jaz slišal njen "takoj". Toda tak hip me je vendar sree izdalo in mi najbrž pognalo vso svojo kri v obraz. Tedaj pa mi je nagel, vroč poljub opalil ustni. Slabo sem kriknul, odprl oči, toda pri tej priti je padel nanje njen večerajnji pajčolanasti robček, kot da me je hotela zavarovati pred solnce. Trenutek za tem je že izginila. Slišal sem samo šum naglo oddaljujočih se korakov. Ostal sem sam...

Potegnil sem s sebe njen robec in ga poljubljaj ves omotičen od veselja; par minut sem bil kot blažen!... Težko sopesem se naslonil na koleke ter zrl nezvestno in nepremično predse na obdajajoče me holme, žilopestre nbeje, na reko, ki se je kadili med njimi in daleč tam, kamor je komaj segal pogled, med novimi holmi in vasicami, ki so migljale kot točke po vsej, s svetlobo obliči planjavi, — na sinje, komaj vidne gozdove, ki so se kadili na kraju razbeljenega neba, in sladko zatišje, ki ga je nekako pihljala veličastna tišina slike, mi je lažje in zavzdihnil sem svojedneje... Vsa duša pa mi je plavala v tišem, sladkem razkošju, kot da je nekaj uganila, kot da nekaj slutim. Nekaj plabega in radostnega je odkrivalo moje preplašeno srce, rahlo podrtavajoč pričakovanja... In naenkrat so mi zavolavile prsi, me zabelele kot da jih je nekaj presunilo, in solze, sladke solze so mi brizgnile iz oči. Z rokami sem si zakril obraz in ves drhteč kot bilka sem se neovirano predal prvemu spoznanju in odkritju sree, prvemu, še nejasnemu spoznanju svoje narave. In destinstvo moje je končalo s tem trenutkom...

Kretanje parnikov - Shipping News

19. oktobra:	Presidente Wilson, Trst.	10. novembra:	Mauretania, Cherbourg; Republic, Cherbourg, Bremen.
20. oktobra:	Mauretania, Cherbourg; President Harding, Cherbourg, Bremen.	12. novembra:	Cleveland, Hamburg.
22. oktobra:	Le Savoie, Havre; Thuringia, Hamburg.	13. novembra:	Paris, Havre; Leviathan, Cherbourg; Olympic, Cherbourg, Bremen, Bremen.
23. oktobra:	Paris, Havre; Leviathan, Cherbourg; Olympic, Cherbourg; Berlin, Cherbourg, Bremen.	15. novembra:	Suffren, Havre.
27. oktobra:	Aquitania, Cherbourg; Geo. Washington, Cherbourg, Bremen; Columbus, Cherbourg, Bremen.	17. novembra:	Aquitania, Cherbourg; Pres. Harding, Cherbourg, Bremen.
29. oktobra:	Deutschland, Hamburg.	19. novembra:	Martha Washington, Trst; Westphalia, Hamburg.
30. oktobra:	Majestic, Cherbourg; De Graasse, Havre; Luetzow, Bremen.	20. novembra:	Majestic, Cherbourg; Stuttgart, Cherbourg, Bremen.
2. novembra:	Reliance, Cherbourg, Bremen.	24. novembra:	Berengaria, Cherbourg; La Savoie, Havre; George Washington, Cherbourg, Bremen.
3. novembra:	Berengaria, Cherbourg; Rochambeau, Havre; Pres. Roosevelt, Cherbourg, Bremen.	26. novembra:	Albert Ballin, Hamburg.
6. novembra:	France, Havre; Homeric, Cherbourg; Muenchen, Cherbourg, Bremen.	27. novembra:	France, Havre; Homeric, Cherbourg; Berlin, Cherbourg, Bremen.
9. novembra:	Derfflinger, Bremen.	1. decembra:	Mauretania, Cherbourg; Pres. Roosevelt, Cherbourg, Bremen.

Božično Potovanje V L. JUBLJANO na najboljših parnikih sveta Parnik LEVIATHAN odpluje dne 4. dec. preko Cherbourg pod vodstvom g. Josipa Turka Parnik PRESIDENT HARDING odpluje dne 11. dec. preko Bremena pod vodstvom g. Geo. Hackl

Ta skupna potovanja so v posebni oskrbi omenjenih gospodov zastopnikov United States Lines odrejena vsaki tedi, da lahko potujejo brezskrbno in brez vsakih zaprek. Na vseh parnikih proge, United States Lines je prekršeno za vse udobnosti z neprekosljivo točnostjo. Prostori kabine, odprti krovi (t.d.) poleg tega posebna udobnost, da potujete v pravih vojaških rojakah.

V mesecu novembru odplujejo naslednji parniki:

S. S. President Roosevelt	dne 2. novembra
S. S. Republic	dne 10. novembra
S. S. President Harding	dne 17. novembra
S. S. George Washington	dne 24. novembra

vi preko Bremena

za natančnejša pojasnila in udobnosti potovanja na parnikih United States Lines proge obrnite se na vsakega lokalnega zastopnika, ali na pisarne na

United States Lines
45 Broadway (Phone, Whitehall 2800) New York City

French Line
Compagnie Generale Transatlantique
SAMO ŠEST DNI PREKO Z OGROMNIMI PARNIKI NA OLJE
PARIS 23. OKTOBRA - 13. NOVEM.

FRANCE 6. novembra.
HAVRE — PARIŠKO PRISTANIŠČE
Kabine tretjega razreda z umivalniki in tekočo vodo za 2, 4 ali 6 oseb. Francoska kuhinja in plaža.

19 STATE STREET NEW YORK
ALI LOKALNI AGENTJE

Ko sem se čez dve uri vrnil, že nisem več našel gospe M. Odpe-ljala se je bila z možem v Moskvo vsled nanadnega dogodka. In videl je nisem nikoli več.

(Konec.)

ROJAKOM V FOREST CITY, PA. se priporočam za pripeljavo premoga, selitve in sploh kar se tiče vožnje s trokom. — Postrežba točna, cene zmerne.

Rojaki, podpirajte Slovenca!
Joseph Bortnik, Hudson Street.
Phone 801.
(2x 14,15)

POZOR ROJAKI!
Prosti pouk glede državljanstva in priseljevanja je vsak četr ek in petek med 1. uro popoldne in 10. uro zvečer v ljudski šoli št. 62 Hester & Essex Street New York City.

Vprašajte za zastopnika Legije za Ameriško Državljanstvo.

NAZNANILO.

Našim naročnikom v državi Pennsilvaniji naznanjamo da jih bo v kratkem obiskal zopet naznani zastopnik

Mr. JOSEPH ČERNE in prosimo, da mu gredo na roko, ter pri njem obnovijo naročnino.

Upravništvo

Pozor čitatelji.

Opozorite trgovce in obrtnike, pri katerih kupujete ali naročate in ste z njih postrežbo zadovoljni, da oglašujejo v listu "Glas Naroda". S tem boste vstregli vsem.

Uprava "Glas Naroda".

Kako se potuje v stari kraj in nazaj

v Ameriko.

Kdor je namenjen potovati v stari kraj, je potrebno, da je poučen o potnih listih, prilagih in drugih stvarih. Vsi naša dolgoletna izkušnja vam mi zmoremo dati najboljša pojasnila in priporočila, vedno le prvo vrsto bruparlike.

Tudi nedržavljanji zamorejo potovati v stari kraj, toda preskrbeli si morajo dovoljenje ali permit iz Washingtona, bodisi za eno leto ali 6 mesecev in se mora delati prošnja vsaj en mesec pred odpotovanjem in to naravnost v Washington, D. C. na generalnega naselinskega komisarja.

Glasom odredbe, ki je stopila v veljavo 31. julija, 1926 se nikomur več ne pošlje permit po pošti, ampak ga mora iti iskati vsak poslelec osebno, bodisi v najbližnji naselinski urad ali pa ga dobi v New Yorku pred odpotovanjem, kakor kedu v prošnji zaprosil. Kdor potuje brez dovoljenja, potuje na svojo lastno odgovornost.

Kako dobiti svojce iz starega kraja.

Kdor želi dobiti sorodnike ali svojce iz starega kraja, naj nam prej piše za pojasnila. Iz Jugoslavije bo pripuščenih v tem letu 670 priseljencev, toda polovica te kvote je določena za ameriške državljane, ki žele dobiti sem starše in otroke od 18. do 21. leta in pa za poljedelske delavce.

Ameriški državljani pa zamorejo dobiti sem žene in otroke do 18. leta brez da bi bili šteti v kvoto, potrebno pa je delati prošnjo v Washington.

Predno podvzamete kakr korak, pišite nam.

FRANK SAKSER STATE BANK
62 CORTLANDT ST., NEW YORK

ADVERTISE in GLAS NARODA